1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 91.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt Woensdag en Zaturdag. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2,00.

WOENSDAG 14 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD gratis uitgegeven. Bladz. 17—32.

De BURGEMEESTER der Gemeente Assen,

Gelet hebbende op art. 92 en de verdere betrekkelijke voorschriften van de Keur op het voorkomen en blusschen van brand en het beheer over de brandspuiten en bluschgereedschappen te Assen, vastgesteld bij raadsbesluiten van 9 Maart en 5 Mei 1841 no. 24 en 37.

Brengt ter kennis der Ingezetenen, dat van af Woensdag den 21 November eerstkomende door de Brandmeesters onderzoek zal worden gedaan, in hoeverre de bepalingen van de Keur worden nageleefd, inzonderheid wat betreft de rookuitgangen, stookplaatsen, bewaarplaatsen van asch, en of in de huizen de gevorderde lantaarnen, waarop het nummer van het huis is geverwd, aanwezig zijn, weshalve bij dezen de belanghebbenden worden uitgenoodigd, om zich, ter voorkoming van boete-betaling als anderzins, van hunne verpligtingen ten dezen te kwijten.

Assen den 13 November 1855.

De Burgemeester voornoemd,
H. J. OOSTING.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

13 Nov.

Het nieuws wordt met den dag onbelangrijker en als dat zoo gaat, zullen de dagbladen eene nalezing moeten houden over de Oostersche kwestie, over de veldslagen bij de Alma en Inkerman, over de belegering van Sebastopol, over de bataille aan de Tschernaia, enz. enz.

Bij den haard of bij de kagchel laat zich dit met genoegen doen, men heeft den tijd. Men verontruste zich echter niet. Er zal genoeg zijn te vertellen van 't geen gebeurd is, van 't geen gebeurt en geschieden zal. Wij hebben immer tal van profeten, al hebben zij de gave niet om één etmaal vooruit te zijn, den moed en de eigenwijsheid om op hoogen toon mede te spreken ontbreekt hen in geenen deele en hen hoorende, maakt men toch den langen avond kort.

Al de berigten uit het Oosten zijn nu in een ding vrij eenstemmig en dat is: „de groote oorlog is geëindigd en zal hoogstwaarschijnlijk in de lente van 1856 worden hervat. De kleine oorlog, dat is het schermutselen, verkenningen uitvoeren, transporten onderscheppen, schepen verbranden, proviand vernielen (als of dit er in deze verschrikkelijke duurte te veel was!) enz. enz., zal blijven uitgeoefend, om de soldij niet geheel onverdiend te ontvangen.

En toch men rekene niet zoo heel vast op die eenstemmige profetie, want wij herhalen wat wij vroeger zeiden: Pelissier is krijgslustig en Gortschakoff zou gaarne een goeden slag slaan. Er zijn twee dingen, die rust kunnen gebieden en zich doen gehoorzamen en dit zijn: weg en weer, en die gehoorzamen alleen aan Hem, die alles bestuurt.

Het Engelsche leger gaat zich inmiddels op schromelijke wijze te buiten in het gebruik van sterken drank, ja de *Times* gaat bijna zoover van te verklaren; *onze armeë is dagelijks dronken*!" Vernederende bekentenis, van het hoofdblad van Albion, voor de geheele wereld afgelegd.

„Onze armeë is bijna dagelijks dronken!" en die armeë is immers de wegbereidster voor de beschaving! Zij zal de Noordsche barbaren tot menschen en de Turken tot Christenen en fatsoenlijke lieden maken.

De Engelsche armeë dagelijks dronken tot handhaving van het Europeesch evenwigt. En er is nimmer iets op de wereld, dat haar evenwigt zoo verstoort als de dronkenschap!

Maar is er dan geen krijgstucht bij de troepen — geene straffende hand — geen voorzorg, die zulk een schandelijk kwaad weet te voorkomen?

Neen — zegt de *Times* — en dit woord heeft hij van de Engelsche officieren zelve, Die in 't kamp komt *ziet straf-exerceeren* en *hoort* in de buurt *dronkenmans-gezang*!

En hoe komt dat?

Doordien de soldaat *weinig te doen* en *veel geld* heeft. En 't eenigste wat hij er voor genieten kan is sterke drank. Daarmede verzet hij het verdriet, als hij dit heeft, en tracht hij zich te vervrolijken. De grenzen tusschen het genoeg en te veel overschrijdt hij zoo ligt en geraakt beschonken. Hij wordt gestraft en als hij die heeft doorgestaan, drinkt hij zich dronken omdat hij gestraft werd!

De Fransche soldaat, die tevreden van aard is, ook al heeft hij een matig stuk brood en zeer magere soep, die het vermaak in alles zoekt, die snapt en zingt en speelt, ziet met verachting op John Bull neder, en de Fransche officier heeft diep medelijden met zijne krijgsbroeders, die commanderen en niet worden gehoorzaamd, het ellendigst dat er al mee op aarde is,

En de Turken! Zij die geen sterken drank gebruiken, welk een oog zullen zij slaan op den Engelschman den man der beschaving, den vrede en heil-aanbrenger, als hij daar beschonken raast en tiert als een redeloos dier!

Waarlijk — Engeland is wel vernederd, en de pers aldaar, die zoo stout spreekt over alles wat bij de buren geschiedt, wordt wel gebragt door de bekentenis: „onze armeë is dagelijks dronken."

Een ander hoogst ongunstig woord is over de physische kracht van den Engelschen soldaat gesproken en nog niet gelogenstraft. 't Is de heer Cobden, de vredes-apostel, die het in een hoogst belangrijken brief liet hooren en wij zullen enkele zijner mededeelingen aan onze lezers mededeelen.

Hij zegt:

„het parlement keurde eene recruteerings-wet goed en zij werd ten uitvoer gelegd. Het resultaat was, dat 20 000 man minder onder de wapenen werd gebragt, dan de wet toestond;

„het te kort bij de armeë bedroeg, volgens een Parlements-lid, 40.000 man en hij werd niet tegengesproken;

„vele jongelieden weigerden te teekenen, terwijl de Ministers en de dagbladen spraken van de geestdrift van het Engelsche volk voor den oorlog!

„onze manschappen worden gedurende 60 dagen in den wapenhandel geoefend en dan zendt men naar de Krim — krachtelooze kinderen;

„zestig dagen oefening is genoeg, maar geef ons mannen! Mannen van 25 en niet van 18 a 20 jaar. Men zou toch moeite hebben om er 10 te vinden van 21 a 22 jaar.

„Maar — krachtelooze kinderen nemen dienst, uit onnadenkendheid — de mannen van 25 blijven te huis;

„onze jonge recruten dienen alleen om de hospitalen te vullen;

„ons leger is eigenlijk niets meer dan een contingent behoorende tot het Fransche;

„te betreuren is het, dat wij in de jongste 40 jaren niet voor een goed staand leger hebben gezorgd.

Voeg, waarde lezer, de verklaring van de *Times* en van Cobden bij elkander en welk eene schildering van een leger, dat onnoemelijke schatten kost.

Lord Palmerston houdt zich echter alsof hij er niets van weet. Hij sprak althans dezer dagen van eene goede middagtafel zeer dapper en wil geen vrede teekenen dan als overwinnaar.

De Sultan maakt groote toebereidselen tot den oorlog in 1856. Hij wil dan met eere op het terrein komen.

Ook heeft hij plan om in 't voorjaar eene reis te maken naar Parijs en Londen. Al lang had hij daartoe het voornemen, maar hij kon niet van huis. Die het Bestuur, namens hem zouden voeren, kon hij niet vertrouwen, want de meesten van hen denken steeds meer aan de belangen van hun eigen zak, dan aan de eerwaardige Turksche burgers. Zijne afwezigheid zou de kibbellust ruime en vrije baan laten en welligt kwam hij terug in eene zeer verwarde huishouding.

Daarvoor bestaat nu geen vrees. De politie te Constantinopel is in Fransche handen en dat die niet te veel den meester speelt — daarvoor is hun de naijver van Lord Radcliffe borg. De schriftgeleerden hebben niets te zeggen en de wel gezinde burgers doen niets dan bidden om verlost te worden van te veel vriendschap!

Alzoo, de Groote Heer kan van huis gaan en hij zal het welligt doen. Wie weet toch wat Turkije is als de oorlog een einde heeft genomen en men aan de deeling en herziening begint. Turkije wordt thans wel bewaard. Voor wie? Dat zal de tijd leeren!

Anderen verzekeren evenwel, dat er van 's Sultans reis niets bestaat.

Ook koning Victor Emanuel komt te Parijs en zal er zeer welkom zijn. Men zal in zijne ontvangst toonen, wat het zou zijn geweest, als Keizer Frans Jozef van Oostenrijk en Friedrich Wilhelm van Pruissen eens als bondgenooten, niet op 't papier maar ook in de Krim en aan de Donau, de Fransche en Engelsche hoofdstad hadden bezocht.

Men zegt echter, dat de koning van Sardinie niet alleen onder het vaandel van Mars maar ook onder dat van Amor op reis gaat. Hij zou eene diplomatieke vrijaadje-reis in den zin hebben, doch aan wie hij 't Hof zal maken schijnt de dagblad-pers nog niet zeker te weten.

Londen zal mede eene visite van Victor Emanuel ontvangen. Hij wil dus geene jaloersche oogen maken.

Of de Paus ook te Parijs zal komen, als er een jonge koning van Rome ter wereld verschijnt?

Wie weet het!

Bij al de klagten van het Engelsche leger voegt de *Times* nog eene over de onwetendheid der Engelsche soldaten. Er was een in de Krim gekomen, die nog geen geweer wist af te schieten! Ook de officieren, zegt de *Times*, zijn even dom als de soldaten, terwijl hij eene lofrede houdt op de bekwaamheid der Russische officieren.

Ook heft hetzelfde blad bittere jeremiaden aan over de gemakkelijkheid waarmede Engelsche generaals verlof kunnen verkrijgen. Zij geven dringende zaken voor, die niemand echter kent en — gaan heen!

Dat de Engelschen toch bedenken, zoo eindigt het blad waarschuwend, dat zij tegenover een vijand staan, die een generaal wegzond en de straten van St. Petersburg zou doen vegen, als die verplaatsing ten gunste kon zijn van de triumf der Russische wapens.

Behalve de zamenscholingen in Hydepark, wier doel nog niet bekend is, doch aan velen bekommering baart, heeft er ook te Manchester een meeting plaats gehad, waar door werklieden werd gehandeld over eene vermindering van loon, waarmede het arbeidende volk wordt bedreigd en wel ten gevolge van stilstand althans van teruggang van het fabriekwezen. Een der aanwezigen het woord voerende, verklaarde dat hij zich zoodanige vermindering niet zou laten welgevallen. Deze verklaring werd zeer toegejuicht. Daarop werdt medegedeeld, dat in andere fabrieken andere bezuinigingen op de hoeveelheid van het werkvolk zouden worden gevonden, waarop de President der vergadering zeide „dat zoo iets niet kon worden toegestaan;" en er besloten werd om de werklieden in de fabriek van de heeren Poaby, waar men voor twee werklieden, elk verdienende 19 sh. per week, een wilde gebruiken a 24 sh., acht dagen tijds te gunnen om die fabriek te verlaten. Na verloop van dien tijd zou men zich naar de fabriek begeven en de arbeiders, die dan nog werkten, opligten, om met elkander niets te doen; de president bestreed dit voorstel en wilde de zaak met de arbeiders des heeren Poaby in de minne bespreken. Daartoe werden 5 personen aangewezen, terwijl eene commissie van 7 personen zich zou bezig houden met het organiseren van andere meetings.

Men was van oordeel, dat het Gouvernement zou moeten tusschen beiden komen, en dat het garnizoen der stad te zwak was bij eene dreigende houding der arbeiders. De President, een zeer verstandig man, waarschuwde de menigte, om zich niet te vleijen met eene bedriegelijke hoop. De fabriekanten — zeide hij — weten wel wat zij doen. Het bestuur des lands is in handen van de aristocratie, van het grondbezit en van die van 't geld. De heer Bright heeft voorspeld, dat wij over een paar jaar elkander op de straten zullen dooden. Er is in de vermindering van dagloon een bepaald doel. Laten wij ons dan voorbereiden op een geregelden strijd, want glooft het, het loon zal worden beknibbeld.

Hiermede eindigde eene meeting, die geen gunstig licht werpt over Engeland's tegenwoordigen toestand.

De nieuwe Lord Mayor van Londen, de heer Salomons, heeft den 9den dezer den eed afgelegd. Na de plegtigheid werd te Guildhall een banket gegeven, dat bijgewoond werd door de ministers, het corps diplomatique en de commissiën van het Parlement, van de magistratuur en van het leger.

Lord Palmerston hield daarbij de volgende oorlogzuchtige redevoering:

„Mylord Mayor, dames en heeren, in naam mijner ambtgenooten en van mijzelven, verzoek ik u, mijn opregten dank aan te nemen voor de eer, welke gij ons bewezen hebt, door onze gezondheid te drinken, en vooral, door dien toast op zoo vleijende wijze te begroeten. Het is voor hen, die met het vertrouwen der kroon vereerd worden, steeds vleijend aan de gastvrije tafel van den eersten magistraat dezer groote stad genoodigd te worden. Wij zouden inderdaad het gewigt der ons aanvertrouwde pligten slecht begrijpen, zoo wij ongevoelig bleven voor het groot beginsel van handelsvlijt, dat in uw persoon, om zoo te zeggen, vereenigd is. Deze handelsvlijt is een der groote bases van de magt en de grootheid der volkeren.

„In vredestijd planten de handelsondernemingen de beschaving voort, breiden zij de internationale belangen uit, vernietigen zij de scheidsmuren tusschen de volkeren en brengen er toe bij, om de geheele menschheid tot eene groote broederschap te vereenigen. Als bij ongeluk de oorlog uitbreekt, en dit is een ongeluk, dat men in den loop der gebeurtenissen verwachten moet, dan verschaft de handel de middelen, den oorlog in diervoege voort te zetten, dat hij tot een eervollen en duurzamen vrede leidt. Mylord Mayor en mijne heeren, ten allen tijde hebben de grootste mannen het als eene eer beschouwd, met het bestuur der zaken eener groote natie als deze belast te worden. Maar zoo er ooit een tijd was, waarin zij, die met deze edele zending bekleed zijn, vooral trotsch kunnen zijn op de eer, die hen te beurt valt, terwijl zij zich tegelijkertijd moeten overtuigen van de groote [illegible] die op hen rust [illegible] zulks ontegenzeggelijk het tegenwoordig oogenblik, waarin de gewigtigste gebeurtenissen plaats grijpen.

„Nooit heeft een volk der bewondering der wereld een grootscher schouwspel opgeleverd, dan op dit oogenblik het Engelsche volk doet. Wij hebben een grooten strijd ondernomen, niet roekeloos en overhaast, maar na rijp beraad. Wij hebben den oorlog aangevangen, omdat wij dien even noodig oordeelden, als regtvaardig; en het geheele volk levert bewijzen van het vast en bedaard besluit zich aan alle opofferingen te onderwerpen, opdat de oorlog met kracht tot het einde worde voortgezet en in niets te verslappen, alvorens wij zoodanige vredesvoorwaarden verkregen hebben, als wij geregtigd zijn te eischen. Bij dit feestmaal, mijne heeren, zijn de vertegenwoordigers van drie verbonden mogendheden aanwezig, die met ons deze grootsche onderneming hebben aangevangen.

„Wij zien aan deze tafel den gezant des Keizers der Franschen, die groote bondgenoot, die, men moet hem dit regt doen wedervaren en die eer geven, door de grrotmoedigheid zijns geestes, door zijn hoog doorzigt en door het eerlijke en opregte zijner politiek, eene vereeniging daarstelde tusschen twee volkeren, die te lang verdeeld waren door wederzijdsche ijverzucht en mistrouwen, maar die, naar ik hoop, in eene eeuwige vriendschap zullen verbonden zijn. Wij zien ook aan deze tafel den veretgenwoordiger des Sultans, om wiens wille wij dezen oorlog hebben ondernomen en wiens onderdanen op edele wijze getoond hebben, dat zij de door ons verleende hulp waardig zijn. Wij zien ook hier den vertegenwoordiger van den koning van Sardinie, een vorst wiens volk door zijn karakter en gedrag in dit geheele land de warmste sympathie verwekt en welks goede trouw ons vertrouwen verdient.

„Ik ben overtuigd, dat, zoo de vertegenwoordigers dier drie rijken Engeland in alle rigtingen doortrokken; zij niets zouden zien noch hooren dat hun zou kunnen doen twijfelen aan de opregtheid van het besluit, dat dit volk aandrijft om den oorlog voort te zetten, zij zouden hunne vorsten kunnen zeggen, dat, terwijl wij op hen rekenen, zij ook op ons kunnen rekenen, en het is voor de geheele wereld duidelijk, dat, van af het oogenblik dat die vier Mogendheden hunne pogingen vereenigden, van af het oogenblik dat zij het zwaard trokken, met het vast besluit, het niet op te steken, alvorens hun doel bereikt was, geene menschelijke kracht aan hunne magt kan weerstand bieden. Ik drink op de gezondheid van den Lord-Mayor." (herhaalde toejuichingen.)

Het jongste nieuws uit de Krim meldt, dat de Fransche troepen die Kinburn innamen, te Eupatoria zijn teruggekeerd en er slechts drie bataillons achterbleven als garnizoen.

Ook de keizerlijke garde van 8000 man was te Constantinopel aangekomen, ten einde naar Frankrijk scheep te gaan.

Overigens is men in de Krim zeer druk bezig met het in orde maken der winterkwartieren.

De geruchten van eene Kabinets-wijziging, dezer dagen te Parijs in omloop, worden op officieele wijze tegengesproken.

Het geschil tusschen Toscane en Sardinie is op het punt om vereffend te worden, maar dat tusschen Napels en het Westen is nog niet geheel bijgelegd, in weerwil van het diner ten Hove te Napels.

De Spaansche Minister van Buitenlandsche zaken heeft aan de Cortes verzekerd, dat het Gouvernement met alle Mogendheden wel is, behalve met Rusland. Dat geloofde men gaarne van een Bestuur dat een hulp-corps wil zenden naar de Krim.

Laatste tijdingen.

„De Engelsche *Globe* meldt uit Weenen, dat er op den weg naar Simferopol een hevig gevecht heeft plaats gehad, waarbij de Russen een gevoelig verlies zouden hebben geleden.

De Weener beurs was daardoor jl. donderdag in groote beweging. — De armee der geallieerden, te Eupatoria gelegerd, was noordwaarts getrokken, ten einde zich van twee wegen op Simferopol, die van Adjaman-Ashagi en van Temesch meester te maken.

Men schrijft uit St. Petersburg:

„De benoeming van officieren bij de 289 battaillons „rijksweer" is geschied. Elk battaillon telt 1030 manschappen, alzoo te zamen 297,670 man."

Volgens eene dépêche uit Petersburg, is daar eene ukase uitgevaardigd, waarbij de uitvoer van granen — uit al de havens van het rijk — wordt verboden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft den 10 Nov. besloten, de discussiën over de begrootingswetten voor 1856 te bepalen op aanstaanden Donderdag, 15 dezer, 's morgens ten 11 ure.

— Bij de Tweede Kamer der Staten Generaal is ingekomen een wets-ontwerp, houdende bepalingen omtrent den tijdelijken opslag van meel in entrepot en andere bergplaatsen. Art. 1 van dit wets-ontwerp bepaalt, dat van het hier te lande gemalen meel, hetwelk na den 14 tot en met den 31 December 1855 op den voet dezer wet wordt opgeslagen in publiek entrepôt, of daar, waar zulke entrepôts niet aanwezig zijn, in bergplaatsen, welke daartoe op verzoek der belanghebbenden door de gemeente-besturen beschikbaar worden gesteld, teruggave verleend wordt van den rijks-accijns en van de gemeente-opcenten, die deswege mogten zijn geheven. Het laatste artikel houdt in, dat de wet in werking treedt den 15 Dec. dezes jaars.

Uit de antwoorden der Regering op de aanmerkingen, in de afdeelingen der Tweede Kamer gemaakt, ontleenen wij het volgende:

Blijkens het voorloopig verslag heeft het hooge cijfer der begrootingen voor den dienst van 1856 op vele leden een onaangenamen indruk gemaakt; die leden meenden in deze begrootingen, evenals in de onmiddellijk voorafgaande, zeer weinige sporen te vinden van de zucht der Regering om 's Rijks uitgaven zooveel mogelijk in te krimpen. Het was der Regering aangenaam te vernemen, dat verscheidene andere leden zich niet met de strekking dier beschouwingen hebben vereenigd, en dat deze leden tegenover die algemeene beschuldiging gewezen hebben op de verschillende gegronde redenen, die tot hoogere ramingen in de laatste jaren tegenover vroegere moesten leiden. Die leden hebben niet geaarzeld te erkennen, dat de Staatsuitgaven vroeger te zeer waren ingekrompen; dat het materieel der zeemagt, tengevolge van vroegere onvoldoende bijdragen, in een staat van diep verval was gekomen, waaruit het met groote opofferingen moet worden hersteld, dat, zou men het leger op eenen dragelijken voet willen brengen en houden, daaraan ook meer moet ten koste worden gelegd; dat de hoog gestegen prijs der levensmiddelen en andere behoeften grootere uitgaven onvermijdelijk maken; dat, wil men voortgaan met het aanleggen of aanmoedigen van nuttige openbare werken, voor de afdeeling waterstaat wegens meerdere duurte van alle materialen, met name ook van rijswerk, een veel hooger bedrag moet worden uitgetrokken; en dat het in 't algemeen der Regering niet ten kwade kan geduid worden, wanneer zij van den meer gunstigen toestand der finantiën gebruik maakt, om in behoeften te voorzien, waarvoor gedurende den meer bekrompen toestand van een vroeger tijdperk geen genoegzaam bedrag had kunnen worden besteed.

De tegenwoordige Minister van Buitenlandsche zaken heeft zich niet alleen als lid der Kamer een tegenstander van het tafelgeld betoond, maar is, Minister geworden zijnde, van die zienswijze niet afgeweken. De ondervinding echter hem sedert overtuigd hebbende, dat hij zich had bedrogen, heeft hij begrepen zich een offer voor zijne dwaling te moeten opleggen, maar is tevens van oordeel, dat het gedurende nu drie jaren geleden werkelijke verlies een meer dan voldoend offer daarstelt. De tegemoetkoming, zooals zij nu wordt voorgesteld, is naar waarheid onvolledig genoemd. Zij is echter voldoende, om aan het hetgeen hoogst noodzakelijk geacht wordt tegemoet te komen.

De Reg. verzekert, dat zij, ten aanzien van het opgemerkte omtrent het openb. Ministerie bij de kantongeregten, verbetering op het oog heeft. Men wil echter bij de kantongeregten ambtenaren van het openb. Ministerie, die tegen de advocaten opgewassen zijn: daarvoor kan de belooning slechts te gering zijn, en voor weinig geld zijn moeijelijk mannen van zoodanige kennis en ondervinding te verkrijgen.

Eene nieuwe wet op de Nat. Militie is reeds bij den Raad van State. Zoodra deze tot wet zal verheven zijn, zal een ontwerp voor de schutterijen volgen. Ook eene wet op de medische politie is nagenoeg gereed, en zal aan den Raad van State worden voorgelegd, terwijl eene wet op het hooger onderwijs waarschijnlijk nog in deze zitting zal kunnen voorgelegd worden. — Ofschoon de regering eene algeheele regeling van de uitoefening der vee-artsenijkunde nog niet doelmatig acht, rekent zij zich echter verpligt aan de Kamer eenige benoodigde wettelijke voorschriften te moeten in overweging geven.

Ten opzigte van het onderwijs is de Reg. van voornemen het ontwerp voor eene wet op het lager onderwijs nog dit jaar bij de Kamer in te zenden; na de aanneming zal dat voor het middelbaar en later dat op het hooger onderwijs worden aangeboden. De aanbieding van het eerste is het middel, om het tot stand komen van de beide anderen te verkrijgen.

Dat het opheffen van het staatsexamen voor de studenten voor de hoogescholen, als iets noodlottigs is te beschouwen, wordt door deskundigen niet algemeen toegestemd.

Het is der regering bekend geworden, dat bij de Algemeene Synode, welke dit jaar is gehouden, een verzoek is ingekomen van eene der klassikale vergaderingen, strekkende, dat door de Synode maatregelen mogten worden genomen tot eene kerkelijke regeling van het collatieregt, en dat dit verzoek is gesteld in handen der synodale commissie. Het is alzoo te verwachten, dat dit onderwerp in de vergadering der synode van het volgende jaar nader ter sprake zal komen. Thans heeft de Regering geene andere mededeelingen omtrent dit punt te doen.

Het is zoo, dat men thans meer dan vroeger hoort van vermissingen, verkeerde bezorging of vertraagde overkomst van brieven, maar daaruit volgt niet, dat het aantal van dergelijke gevallen is toegenomen, meerder dan in verhouding tot het meerder gebruik, 't welk thans van de post wordt gemaakt. De ruchtbaarheid van dergelijke klagten verleidt niet zelden personen, die ter kwader trouw zijn, om op rekening van de brievenpost te stellen, waaraan deze niet de minste schuld heeft. Gelukkig blijft het niet teregt komen van aangeteekende brieven tot de zeldzaamheden behooren, en in ieder geval is de administratie in staat daarvan de oorzaak aan te wijzen. Dit een en ander neemt intusschen niet weg, dat de Regering geheel instemt met de noodzakelijkheid om het hier bedoelde kwaad met ernst tegen te gaan. De Regering gelooft niet, dat er thans, over het algemeen, grond bestaat om zich wegens gebrek aan activiteit bij het postwezen te beklagen. Zoo er, hier of daar, eene uitzondering mogt zijn, dan betreft het speciale gevallen, waarin op aanwijzing der belanghebbenden kan voorzien worden.

De Minister van Marine heeft met eenig leedwezen gezien, dat nog steeds de vrees gekoesterd wordt, dat bij hem het denkbeeld zoude bestaan, dat Nederland als zeemogendheid eene vertooning moest maken. — Eene zeemagt geheel uit fregatten, zonder een enkel linieschip, bestaande, en voor welke niet dan eene verdediging der beschermende stelling voor het vaderland en zijne overzeesche bezittingen, in oorlogstijden aanwezig is, kan tot zoodanig denkbeeld geene aanleiding geven. Gaat men na dat behalve het reeds naar Oost-Indie vertrokken stoomschip *Amsterdam* en schroefschooner *Montrado*, eerstdaags de stoomkorvet *Medusa* en het stoomschip *Phoenix* derwaarts zullen gezonden worden; dat onmiddelijk na de aanneming der begrooting voor 1855 de aanbouw is beloven van 2 stoomschepen van 250 paardenkracht, 1 stoomschip van 100 paardenkracht en 1 ondiepgaand ijzeren stoomschip, die grootendeels in den loop van het volgend jaar gereed moeten zijn, en dat ook het stoomschip *Merapi* voor de dienst gereed wordt gemaakt, dan moet de vrees, dat de Minister aan dat denkbeeld de beveiliging en de bescherming onzer koloniën zoude opofferen, zonder grond voorkomen.

De aanwezigheid van stoomfregatten, hoewel veel kosten vereischende, schijnt zoowel ter verdediging van onze eigene bezittingen als van onze eigene zeegaten hoogst noodig. Die kosten door den Minister aangegeven gaven echter het maximum op, en als de Staat eens in 't bezit is van een 15 tal dier schepen, dan zoude men de 5 overigen 18/20 afgebouwd op de hellingen kunnen laten staan: de goedkoopste manier van schepen te conserveren. Daardoor zou veel bespaard worden en men in tijd van nood toch spoedig de reserve kunnen in orde hebben.

De *Medusa* en *Montrado* zijn met f425.500 en f185.650 hersteld. Door het niet volkomen gelukken van den bouw dier schepen, kan men echter omtrent de kunde onzer ingenieurs geene gevolgen trekken, omdat zulke misrekeningen in alle landen plaats hebben, en vele onzer schepen anders uitnemend zijn.

— Wat de *Soembing* aangaat, voor Japan aan het dep. van Kolonien afgestaan, de regering heeft uit belangstelling voor onze goede betrekking met Japan en op grond der voordeelen, die er voor onze nijverheid uit zouden kunnen voortspruiten, daartoe gemeend te mogen overgaan. Toen men daartoe overging was het nog niet bekend, dat de dienst in O. Indie meerder stoomschepen zou vereischen en inmiddels is daarin voorzien, dewijl de getalsterkte onzer schepen spoedig zal zijn aangevuld. De *Soembing* is voor 250.000 afgestaan.

— Aan den Voorzitter der Tweede Kamer zijn inlichtingen door de Ministers van Justitie, Binnenlandsche Zaken, R. K. en Herv. Eeredienst gegeven in zake het *adres van den Kerkeraad der Christelijke Afgescheidene gemeente te Kockengen*, betrekkelijk de stichting van een kerkgebouw aldaar. Die inlichtingen zijn van uitvoerigen aard. De geheele geschiedenis van den bouw der kerk wordt uiteengezet en er wordt door de regering betoogd, dat aan eene toepassing van art. VII der wet van 1853 in deze niet kon worden gedacht. Zij resumeert hare meening ten slotte aldus:

„De kerk was met voorkennis en medeweten van al de betrokken autoriteiten opgebouwd; het Roomsch-Katholijk kerkbestuur voltrok den bouw in de stelligste en meest goedtrouwige meening, bevestigd door Gedeputeerde Staten, dat het geen ander of nader verlof behoefde dan hetwelk was verkregen; het aanwezen der nieuwe kerk, ter plaatse, waar zij stond, bleek na een naauwkeurig en herhaald onderzoek noch de rust te Kockengen te bedreigen, noch de openbare orde te storen; aan den hinder, dien zij mogelijk kon veroorzaken aan de naburige kerk der Christelijke Afgescheidene gemeente, was door den pastoor der Roomsch-Katholijke gemeente afdoende te gemoet gekomen. In dien stand der zaak meende de Regering, en meent zij dit nog, dat zij *en* hare roeping *en* de meest sprekende regelen van regt en billijkheid zou hebben miskend, indien door haar de gevraagde sluiting der kerk ware uitgelokt of bevolen."

— Men verzekert, dat de groote kwestie van den dag, met de Oostersche de grootste in Europa, de voedingskwestie, ook door onze regering met de noodige zorg is behandeld. 't Geen de opbrengst van onzen oogst voor de voeding te weinig leverde, zou, wat tarwe betreft, als wij goed onderrigt zijn, ongeveer 1000 last bedragen, en Amsterdam heeft nu alleen reeds meer dan die hoeveelheid. Wat er dus noodig is tot *verbruik*, zal de handel wel aanvoeren, maar de prijs! Wij gelooven echter niet, dat de regering tot eenigen buitengewonen maatregel van voorzorg zal overgaan. Zij wil den tijd afwachten en dan naar omstandigheden handelen. *Zondbl.*

— Te Bergen op Zoom is dezer dagen een man overleden, die gedurende meer dan 30 jaren afgezonderd van alle menschelijk verkeer heeft geleefd. In jeugdigen leeftijd gereed zijnde zich in het huwelijk te begeven, kwam hij reeds op de trap van het Stadshuis genaderd, tot andere gedachten en verliet zijne aanstaande wederhelft Sedert dien tijd heeft hij zich onafgebroken op den zolder zijner woning opgehouden, alwaar hij van het noodige levensonderhoud werd voorzien. Alle pogingen om hem tot de zamenleving terug te voeren, waren vruchteloos. Men verzekert, dat de man niet krankzinnig was.

— Uit Berlijn wordt gemeld, dat de bevoegde regterlijke overheid geene genoegzame aanleiding heeft gevonden, om den gewaanden prins van Armenie gevangen te houden, en dat die persoon vermoedelijk aan Nederland zal worden uitgeleverd.

Van eene andere zijde wordt, mede uit Berlijn gemeld, dat de geruchten, die de onschuld van dien persoon betoogden, op hoegenaamd geen grond rusten.

— Bij ministerieele beschikking is bepaald, dat op Dingsdag 4 Dec. aanstaande, in het kiesdistrikt Sneek, een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal zal gekozen worden, ter vervanging van den heer *Huguenin*, die zijn ontslag genomen heeft.

— Naar wij vernemen zal eerstdaags een wetsontwerp aan de Staten Generaal worden aangeboden, waarbij eene som van vijf millioen wordt beschikbaar gesteld voor inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld.

's Gravenhage, 10 Nov. Men deelt het verhaal mede van eene nieuwe soort van oplichterij, die onlangs heeft plaats gehad en die anderen tot waarschuwing strekken kan. Reeds eenige jaren geleden vervoegde zich in een hôtel alhier, bij den heer N., aldaar gelogeerd, een zeker behoeftig, maar, naar het uiterlijk scheen, beschaafd man, aan wien, op het verhaal van zijne ongelukkige omstandigheden, eenige geldelijke hulp werd gegeven. Dit werd van tijd tot tijd, op de dringende beden van dien persoon herhaald, nadat de heer N., door vriendelijke tusschenkomst te Leyden, informatie had erlangd, dat de zich noemende v. d. P., ook te Leyden woonachtig, vroeger aan den drank verslaafd, sedert eenigen tijd ordentelijk en sober leefde, eene aanmoediging voor den weldoener, om met zijne liefdegiften voort te gaan, tot dat hij in het afgeloo jaar een brief van v. d. P. ontving, dat de armoede nu hoog geklommen en het water hem zoo na aa lippen gekomen was, dat hij besloten had, om met z twee kinderen de wijk naar de kolonie te Veenhuize nemen, waartoe hem echter de noodige, in de bank leening staande kleederen ontbraken. Op dat aanzoek vo eene milde gift. Eenige dagen geleden ontving de g een brief van de nicht van dien v. d. P., uit Leyden, eene missive, welke zij zeide van haar oom uit Veenhu te hebben ontvangen, waarin hij in het breede uitw over het onaangename leven aldaar en de dikwijls sch voeding, niet voldoende om zijn honger te stillen, en delijk verzoekende den heer N. met al die bijzonderhe nader bekend te maken. De heer N. zond daarop uit delijden op nieuw een muntbillet van *f* 10 aan v. d. P Veenhuizen. Daardoor kwam het bedrog eindelijk uit. T bleek het namelijk, dat v. d. P. nooit te Veenhuizen weest en steeds te Leyden gebleven is. Men heeft het ondoelmatig geoordeeld, van dit bedrog in de coura melding te maken, opdat anderen zich daaraan zou kunnen spiegelen in een tijd, dat men zoo gaarne iets het zijne aan den waarlijk behoeftige geeft, doch wa het van belang is, waarlijk eerlijke armoede te steu Uit Veenhuizen schreef men dan ook deswege, dat het zelden gebeurt, dat aanzienlijken in den lande, en vo zij, die als milde gevers bekend staan, op dergelijke worden misleid en bedrogen, waardoor de edele gevers hunne gaven, hoezeer onbewust, dikwerf meer kw stichten dan nut.

Leeuwarden, 7 Nov. Bij de prov. staten van Fr land is heden ingekomen een voorstel van ged. staten, te worden gemagtigd, even als vroeger, de zaak der in ting van het rundvee, wat namelijk de kalveren boven drie maanden oud en de hokkelingen betreft, te bevorde en wel door de veehouders vergoeding uit de provinc fondsen te verleenen, wanneer het vee aan de gevolgen kunstbewerking mogt komen te sterven. Die vergoed zal zijn ¾ der getaxeerde waarde naar den gezonden stand voor verlies van gezonde runderen, en van ½ waarde voor verlies van runderen tot reeds door de lo ziekte besmette stallen behoorende. Het stuk is commi riaal gemaakt.

Zwolle, 10 Nov. De Staten der Prov. Overijssel h ben in hunne gewone vergadering van heden met algeme stemmen besloten, om voor de provincie toe te treden de kapitaalsvergrooting der Overijsselsche Kanalisatie-M schappij, volgens het plan, daarvan door den raad van ministratie, ingevolge besluit der aandeelhouders, o maakt.

Veendam, 12 Nov. Vrijdag avond jl. had alhier treffend ongeval plaats. De heer *Jan Vos*, eerste klerk den heer notaris *J. de Blécourt*, te Wildervank, kwam avond per diligence van Groningen huiswaarts. Na ee oponthoud in het logement zich naar huis willende bege heeft hij het ongeluk van de klapbrug bij zijne behui in het water te vallen en te verdrinken. Alle moeite, de vier aldra aanwezige doctoren aangewend, was vru teloos.

— Men verneemt, dat dezer dagen door den raad gemeente Nieuwe Pekela een adres is ingezonden aan gemeenteraad van Groningen, inhoudende het verzoek wegruiming van den bekenden dam tusschen Stads-ka en Nieuwe Pekela. Wenschelijk ware het voorzeker, dit verzoek, eene zaak betreffende van het hoogste bel voor deze omstreken, door de ingezetenen van Stads-ka en naburige gemeenten ondersteund wierd. (*Veend. Ct.*)

Groningen, 12 Nov. Bij de staten van Groningen 12 dezer aan de orde geweest een voorstel van de hee *Schilthuis*, *J. W. Quintus*, *v. Roijen*, *Venema* en *Hooi* leden der Staten, voorstellende, dat door den Voorzi een Commissie worde benoemd, tot het ontwerpen van adres aan Z. M. den koning, strekkende, om de stad G ningen op te heffen als vesting. — De voorstellers mee dat daartoe juist thans te meer aanleiding bestaat, nu de tegenwoordige zitting van de Tweede Kamer der Sta Generaal bij de behandeling der begrooting voor 1856 b kens het daarvan publiek gemaakt verslag is aangedron op de opheffing van verschillende vestingen.

De heer *Schilthuis* licht dit voorstel kortelijk t wijst daartoe o. a. op de vele belemmeringen, door voortdurend bestaan der stad als vesting voor handel nijverheid, zoo binnen Groningen, als in de provincie, den weg gelegd, en meent, dat men in de afdeelingen Tweede Kamer, toen er van 't opheffen van vestingen w gesproken, wel in de eerste plaats het oog moet gehad b ben op Groningen. — Op voorstel van den Voorzitter w besloten, dat de Vergadering deze zaak in overweging nemen.

Steenwijk, 12 Nov. Onze op heden gehouden Martensmarkt werd druk bezocht. Er waren aangev 652 stuks hoornvee, 93 vette en 73 magere varkens, mede 133 schapen. De prijzen der vette varkens belie van 40 tot 45 cts. het Ned, pond.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Bij de inscheping van het vreemden legioen op de Sim ontdekte men, dat een der recruten eene jonge Frans vrouw was, die, bedreven in den krijgsdienst, de knap der manschappen in vaardigheid niets toegaf. Op h smeeken en het algemeen aandringen der manschapp heeft de kolonel haar vergund om mede te vertrekk waardoor zij zich niet behoeft te scheiden van haren e genoot, een Zwitser, die ook bij het vreemden-legioen di Groot was de geestdrift der soldaten over dit treffend be van huwelijksliefde.

— Op de Seine is dezer dagen eene openbare proef ge men met den door den ingenieur Arnoux uitgevonden toe tot redding van schepen, die lek geworden zijn, alsm tot droogmaking van moerassen. Het water der Seine w door de valdeur in de zijden van een schip binnen gela De watermassa van 156 kubieke mètres, welke men er moest werpen om het schip droog te maken, was in minuten uitgeput door middel van een pomp met lucht sing van eene gelijke werking als eene machine va paardenkrachten. Per minuut werden 8000 litres water het schip geworpen.

— In verscheidene departementen blijft het nog alt sterk sneeuwen; in de departementen Puy de Dôme en C tal viel er zelfs zóóveel sneeuw, dat de communicatie la de spoorwegen er tijdelijk door gestremd werd.

— Op de Tuillerien heeft men zich dezer dagen z vrolijk gemaakt ten koste van Abd-el-Kader. Die zoon d woestijn kan namelijk niet toekomen met de 100.000 's jaars, die men hem te verteren geeft. Te Brussa o. heeft hij 400.000 fr. schulden gemaakt, waaronder alle 200,000 fr. aan den slavenhandelaar, die hem zijne Circass sche slavinnen bezorgt. De Fransche regering hee evenwel maar besloten, om den schuldenlast des Emirs delgen.

— Bij de jagtpartij te Fontainebleau gehouden werde gedood 775 faisanten, 25 hazen, 14 reebokken en 80 koni nen, te zamen 894 stuks wild, waarvan de keizer allee 175 heeft getroffen.

— In de keizerlijke geschutgieterij te Ruelle (depart. Charente) worden thans zoogenaamde ogivo-cilindrische kogels gegoten voor kannonnen met getrokken loop. Deze holle kogels hebben den vorm van een suikerbrood, worden met kleine projektielen gevuld en verbranden door de aanraking van het voorwerp waarop zij vallen, alles aanstekende wat hun in den weg ligt. Hunne kracht moet zoo groot zijn dat zij gansche muurvleugels kunnen vermelen. Hol weegt elke kogel 20-21, met kruid gevuld 25-26 kilogr. De tot heden gedane proefnemingen moeten tot gunstige resultaten hebben geleid.

— Indien het kind des keizers een zoon is, zal het den naam ontvangen van graaf de St. Leu, welken titel 's keizers vader aannam toen hij afstand deed van de hollandsche kroon; is het eene dochter, dan zal zij den naam dragen van gravin de St. Leu.

— In de diplomatieke kringen te Parijs wordt verhaald, dat de koning van Pruissen bij zijne verklaring, dat de geruchten als zou hij door Rusland gemagtigd zijn vredesvoorstellen te doen valsch zijn, gezegd heeft: „De Czar zou beter doen kroon en schepter neêr te leggen dan den vrede te vragen."

— Onlangs werd te Parijs door den huurkoetsier *Colignon* een moord gepleegd op prof. *Juge*. De moordenaar zal aanstaanden maandag voor het hof van assises te Parijs teregt staan. Een der voornaamste getuigen in dit proces is de bekende socialist *Proudhon*, daar deze de persoon was, die den beschuldigde, na het plegen der daad, staande hield en aan de justitie overgaf. In de getuigenis die *Proudhon* voor den regter ter instructie aflegde, verklaarde hij, dat de koetsier gezegd heeft „dat hij den burger eene les wilde geven." Verstoord riep de regter uit: „*Voila, monsieur, les fruits de vos doctrines abominables.*" (Daar hebt ge nu de vruchten uwer verfoeijelijke leer, mijnheer!) *Proudhon* liet zich dit niet welgevallen; hij protesteerde tegen deze woorden en noodzaakte den regter het protest in het procesverbaal op te nemen. Dit incident zal bij de behandeling der zaak ter sprake komen.

— Een Parijsch correspondent der *Indépendance Belge* meldt, dat 's pausen gezondheidstoestand veel te wenschen overlaat en eene verzwakking zijner geestvermogens merkbaar is.

ENGELAND.

Uit St. Domingo wordt geschreven, dat 26 Aug. aldaar een verschrikkelijke orkaan het derde gedeelte der woningen in die stad en omstreken had vernield en den oogst verwoest. Verscheidene menschen en dieren zijne mede daarbij omgekomen. Duizende palm- en andere vruchtboomen werden ontworteld; verschillende koopvaardijschepen hebben veel geleden even als de drie oorlogsvaartuigen der regering, waarvan er twee onbruikbaar gemaakt zijn. Sedert jaren had men zulk een geduchten orkaan niet beleefd; de ellende was dan ook ten toppunt gestegen, want de geheele oogst is verloren en levensmiddelen van allerlei aard waren schaarsch.

— Te Kingstown bij Dublin hebben de paters-redemptoristen hunne zending besloten met eene aanmaning, om alle „slechte boeken, zoo als onzedelijke geschriften, romans, bijbels en droomboeken," te verzamelen en te verbranden. Dit geschiedde Maandag jl. op het plein binnen het hekwerk op den roomschen kerkgrond. Eene groote menigte bijbels, zegt de berigtgever van den *Morning-Herald*, werden aan de vlammen prijs gegeven.

BELGIE.

Men weet, dat de geschiedenis der verbazende nalatenschap Dubois, nu juist een jaar geleden, eensklaps weder op het tapijt is gebragt, en zij de oorzaak is van een aantal stappen van de zijde der ontelbare belanghebbenden, of zich aldus noemende, die in Frankrijk, België, zelfs tot in Duitschland verspreid zijn. De zaak was juist der moeite wel waardig, dat men er zijne aandacht op vestigde, wijl het eene erfenis van veertig millioen gold.

Ziehier een pendant, welligt nog belangwekkender onder het oogpunt der quaestie van oorsprong, dan dit merkwaardig voorval, waaromtrent, het zij in het voorbijgaan gezegd, een groot aantal goedgeloovigen nog niet afgezien hebben het laatste woord te vinden.

Een der rijkste edelen van het markgraafschap Namen, ten tijde der regering van *Philip-den-Goede*, de ridder *Legrain*, bij het beleg van het stadje Bouvignes (1455) krijgsgevangen van den hertog van Beaufort geworden zijnde, stemde er in toe, als losgeld, aan zijnen overwinnaar af te staan de aanzienlijke goederen, welke hij in dat gewest bezat, onder voorwaarde echter, dat die goederen, na verloop van 400 jaren, aan zijne natuurlijke erfgenamen zouden terugkeeren. In de talrijke lijn der min of meer vermoedelijke erfgenamen dezer oude nalatenschap bestaan charters, uit welke deze afstand van vier eeuwen blijkt.

Daar het ten einde loopen der vier eeuwen van de overeenkomst in 1855 plaats heeft, hebben al de regthebbenden op de nalatenschap van den ridder *Legrain*, die heden een legio van regtstreeksche en collaterale afstammelingen uitmaken, een regtsgeding ingesteld, ten einde weder in het bezit te worden gesteld van de goederen en bezittingen van hunnen voorzaat, welke sedert vier eeuwen wie weet in welke handen zijn overgegaan. Wat er van hunne aanspraak wezen moge, thans reeds kunnen wij als zeker opgeven, dat de charters, welke de daad des tijdelijken en bepaalden afstands staven, aanwezig zijn, ter dagteekening van 1455; dat een afstammeling van *Legrain* een geslachtboom bezit, waaruit hij bewijst regtstreeksch erfgenaam te zijn, eindelijk, dat de administratie een aantal verzoeken ontvangen heeft, ten doel hebbende de opvordering der vier eeuwen oude nalatenschap.

— Eene zaak, die evenveel gerucht zal maken als het vermaarde proces Bocarmé, is de moord van de markiezin d'Ennetières te Somerghem. De veronderstelde moordenares, is aangehouden; het is de gezelschapsjuffer van het slagtoffer, mevrouw van Thielen-Dubois, wier echtgenoot regter is bij de regtbank te Brussel.

RUSLAND-TURKIJE.

Uit Russische opgaven blijkt, dat in het jaar 1850 voor 19 millioen zilverroebels aan granen uit Rusland werd uitgevoerd, in het jaar 1852, voor 34 millioen en in 1853 reeds voor 55 millioen Z.R. Tot de vermeerdering in laatstgenoemd jaar had vooral het mislukken van den oogst in het westelijk Europa bijgedragen. In het jaar 1846 was de oogst in westelijk Europa ook niet voordeelig, en toch werd niet meer dan voor 20 millioen Z.R. uitgevoerd. Ten gevolge van den tegenwoordigen oorlog is in het jaar 1854 voor slechts 14½ millioen Z.R. uitgevoerd.

— De Russische *Invalide* van 3 dezer bevat een, acht kolommen groot, uitvoerig rapport van den storm op Kars, beproefd door de troepen onder bevel van generaal *Murawieff*. Onder andere bijzonderheden vermeldt dit rapport, dat de aanvallers 23 stukken geschut hebben bemagtigd, hoezeer ook slechts vier konden worden medegevoerd, en 14 vaandels buit gemaakt. Het verlies der Russen was 6517 man aan dooden en gekwetsten; dat der belegerde Turken 4000. Een ander, insgelijks Russisch, rapport van 1—13 October houdt in, dat de insluiting der vesting werd voortgezet, dat de *lazes*, ongeregelde troepen van den Kaukasus in dienst van Turkije, in massa met hunne aanvoerders deserteerden, dat binnen de vesting gebrek heerschte en de cholera er groote verwoestingen aanrigtte.

— Den 11 Oct. is te Tiflis een buitengewoon Perziaansch gezantschap aangekomen, dat naar St. Petersburg gaat, om den Keizer van Rusland met zijne komst tot den troon geluk te wenschen.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat de Czaar groote bedriegerijen in verschillende takken van bestuur op het spoor is gekomen, tengevolge waarvan vele hooggeplaatste ambtenaren in ongenade zijn gevallen. Men vermoedt dat de bij wijze van gerucht medegedeelde afzetting van den gouverneur van Nicolajeff met deze zaak in verband staat.

— Uit Polen wordt het navolgende geschreven: „Het ontbreekt ons aan woorden om de ontsteltenis of veeleer de vertwijfeling te schilderen, welke op dit oogenblik in het geheele koningrijk heerscht, tengevolge van de keizerlijke ukase, welke eene nieuwe ligting van 30.000 man voorschrijft. Sedert het begin van den oorlog is dit de achtste ligting in Polen, waar de mannelijke bevolking reeds dermate is afgenomen, dat men aldaar niet dan vrouwen, kinderen en oude lieden ziet. Deze ligting moet reeds in den loop dezer maand bewerkstelligd worden, daar de manschappen in de eerste dagen van April te velde moeten trekken."

Andere berigten uit Polen melden, dat om zich aan de laatste ligtingen te onttrekken, een groot aantal vlugtelingen gepoogd hebben de grenzen te overschrijden; maar zij worden zoo naauwkeurig bewaakt, dat het ontvlugten zoo goed als onmogelijk is gemaakt. Allen die ontvlugten wilden, zijn aangehouden en met ketenen beladen regtstreeks naar militaire dépôts gebragt. De jammer en ellende, welke aldaar onder de bevolking heerscht, gaat alle beschrijving te boven. Dit land wordt geheel uitgeput, zoodat de landerijen onbebouwd zullen blijven. De uitzigten zijn er dan ook zeer treurig.

— Den 2den dezer heeft de veldmaarschalk Radetzky zijn 90sten verjaardag gevierd.

— De *Moniteur* bevat een rapport van den admiraal Bruat van den 27sten October, meldende den uitslag der bewegingen van de flotille kanonneerbooten. Na de kanalen en de lage eilandjes, in de takken van den Dnieper gelegen, te hebben onderzocht, is zij er in geslaagd, om na vijf dagen nasporingen, een zeer groot houtvlot, voor het tuighuis van Nicolajeff bestemd, te nemen en naar Kinburn over te brengen. Het bestaat uit eiken- en beukenhout, is 850 voet lang, 60 voet breed en 6 voet diep: dit is eene uitmuntende aanwinst voor de geallieerden en een groot verlies voor den vijand. Het wordt geschat ƒ250.000 waardig te zijn.

ASSEN, 14 November

Heden ontvangen wij de navolgende

Telegrafische berigten.

's Hage, 14 Nov. De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft in de zitting van gisteren op het drietal, ter vervulling der vacature bij de Algemeene Rekenkamer geplaatst Mr. *F. W.* Baron *van Zuylen van Nijevelt*, *J. van den Bosch* en *T. G. Versfelt*.

Er is ingekomen een wetsontwerp op de regterlijke organisatie en een wetsontwerp tot vereenvoudiging van het beleid der Justitie en tot wijziging van het wetboek van burgerlijke regtsvordering.

Het 34e stukje van de Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank ziet het licht: het geeft een verhaal, in Steenwijk voorgevallen, en heeft meer bijzonder ten betooge, dat op boeremarkten en bij den handel in vee sterke drank nadeelig is en dat vele ongelukken en twisten door den drank op der markten ontstaan: zoo als trouwens de zittingen van de correctionneele Regtbanken leeren. Ten slotte wordt treffend voorgesteld, hoe de koopman in vee op de markten aan den drank verslaafd geraakt en zijn huisgezin in 't ongeluk brengt.

— „De tijd schijnt weder daar te zijn — aldus schrijft men aan de Utr. Ct. uit Meppel van den 9 Nov. — dat in de honden eene zekere rooizuchtigheid, meer dan in eenig ander tijdperk des jaars, wordt opgewekt en ook werkelijk tot daadzakelijkheid overgaat, immers van verschillende zijden verneemt men weder, dat honden schapen op eene geweldadige wijze aanvallen en in meerdere of mindere mate verscheuren, hetgeen o. a. nu dezer dagen ook weder des nachts met eenige schapen in de naburige gem. Havelte heeft plaats gevonden. Hoe het verleden jaar in Drenthe toeging, zal zich zekerlijk menigeen nog herinneren: in sommige nachten gebeurde het, dat een zeer groot aantal schapen aangevallen en letterlijk verscheurd zijn, zoodat men veelmalen dan ook in den waan verkeerde, dat zulks door wolven of andere verscheurende dieren geschiedde; later nogthans is dikwijls het tegendeel gebleken, toen men zich in deze en gene gemeenten vereenigde en op deze aanvankelijk onbekende roofdieren jagt maakte."

— Jl. zondag middag, omstreeks te 4 uur, had een kind van *A. Laferte* alhier, oud zeven jaren, het ongeluk van het draaivonder nabij de oude zaagmolen in de Hoofvaart te vallen, en zou daar gewis den dood gevonden hebben, zoo het niet aan de ijverige en spoedige hulp van den daar wonenden heer Mr. *P. Hofstede* gelukt was, het kind te redden.

' **Smilde, 11 Nov.** De WEw. heer W. *Kok*, afgescheiden predikant te Hoogeveen, heeft voor het beroep herwaarts bedankt.

Hardenberg, 9 Nov. In den afgeloopenen nacht is eene poging tot inbraak beproefd bij den notaris den heer W. *F. van der Muelen* alhier. De daders, welke, vermoedelijk met behulp van een beitel, reeds het raam van het kantoor, voor aan de straat uitkomende, hadden opgeschoven, schijnen gestoord te zijn geworden. Men heeft alhier met groot genoegen vernomen, dat gedurende de aanstaande wintermaanden een detachement dragonders als hulp-marechaussée in deze gemeente zal gestationeerd zijn. *Pr. Ov. Ct.*

Oosterwolde, 9 Nov. Hoe door ontginning van veengronden de eigendommen van sommige personen in waarde kunnen stijgen, diene het volgende: De persoon van K. K. werd voor eenige jaren door aankoop voor de som van ƒ 2800 eigenaar van een boerenerve, gelegen in den thans zoogenaamden Weper-veenpolder. Door de exploitatie der veenen, zijn door H.H. compagnons gepasseerde jaar belangrijke hoeveelheden veen in dien polder verkocht, terwijl zulks ook dit jaar weder het geval is. Hoog is de opbrengst dier gronden, en te berekenen naar den tegenwoordigen prijs, zal gemelde persoon voor zijn perceel circa ƒ 40.000 kunnen maken, als al die veengronden, hetwelk niet valt te betwijfelen, tegen zulke prijzen van de hand gaan; terwijl tevens zijn erve niet alleen bestaan blijft, maar hierdoor ook nog aanmerkelijk wordt verbeterd; een bewijs, dat men niet weten kan, van welke omstandigheden soms de stoffelijke welvaart des menschen afhangt. *St. Ct.*

· **Veenhuizen, 12 Nov.** Onder begunstiging van goed weder heeft men alhier, zaturdag jl. de delving van alle de hier verbouwde aardappelen gedaan gekregen. De opbrengst der aardappel akkers was gering en is ook tot het laatste toe gering gebleven. — Ten behoeve van het 2e en 3e Gesticht is door den Directeur der kolonien ruim 400 mudden koolrapen aangekocht, die in het laatste der vorige week geleverd zijn door *R. A. Cleveringa*, koopman te Leek: tegelijk met de koolrapen werden er alhier ook bijna 3000 mudden der onlangs aangekochte aardappelen ontscheept en in ontvangst genomen. — Ook hier zijn de mazelen, die tegenwoordig schier overal heerschende kinderziekte, in geene geringe mate, doch voor zooverre ons bekend is, zijn er geene lijders of lijderessen aan bezweken. Thans zijn de fokkonijnen, waarvan men vroeger in dit Blad melding maakte, door den heer *Post* uit Groningen geleverd. — De laatste konijnen benevens ook de laatste model hokken zijn hier heden avond aangekomen. Tot bestuurderen dier konijnenfokkerij zijn aangesteld de heeren *H. K.* en *W. H. F. B.* De konijnenfokkerij bestaat thans uit 20 moêrkonijnen en 4 rammelaars. Eenige jongen nogthans vermeerderen reeds de massa. — Zaturdag jl. werd de alom bekende bedelaarskolonist *Brander* wederom als deserteur uit de kolonien herwaarts getransporteerd. Reeds zoude dit de achtste keer wezen dat hij naar de kolonien werd overgebragt en het zal voorzeker ook niet lang duren of onze *Brander*, die looper der loopers, „poetst de plaat andermaal."

' **De Waarden,** (gem. Grijpskerk) **9 Nov.** Als eene bijzonderheid kunnen wij melden, dat in den tuin van den landbouwer *P. B. Steenhuizen* alhier een zomerknol is gegroeid, die de zwaarte heeft van twee Nederl. ponden en vier onc. Deze knol is nog bij dien landbouwer aanwezig, daar hij voornemens is, het volgende jaar hier zaad van te oogsten.

' **Grijpskerk, 9 Nov.** Den 1 dezer was onze veemarkt goed voorzien, maar er was weinig handel; de vette koeijen van 600 oude ponden golden f 120-„ tot f 125-„, stalossen van f 60-„ tot f 90-„, vaalmelkte koeijen van f 50-„ tot f 96-„, in kalfkoeijen was weinig of geen handel. — Op de markt van 8 dezer was wat meer handel, maar er was niet zooveel vee; de varkens werden verkocht voor f 7-„ tot f 16-„. Onze veemarkten zouden zeer bloeijen, wanneer de longziekte had uitgewoed, daar uit het naburige Friesland geen vee bij ons mag worden ingevoerd.

' **Frederiksoord, 12 Nov.** Van wege de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid, zijn door den heer directeur der koloniën aangekocht 5000 (zegge *vijf duizend*) mudden aardappelen, tegen ƒ 2.07½ per mudde, vrij aan wal. Ze zijn voor 't grootste gedeelte bestemd voor de gestichten; ook al een bewijs, dat de opbrengst van dit product in de koloniën dit jaar zeer schaarsch geweest is.

' In de vorige week werd alhier door den heer C. K. een valk, terwijl deze op zijn hond dook, geschoten; gemeten zijnde, bleek het, dat het dier eene vlugt van een el vier palmen had, en dus van eene zeldzame grootte was, althans in deze omstreken.

· **Ambt Hardenbergh, 11 Nov.** Gisteren avond overleed te Dedemsvaart in deze gemeente de heer *Klaas Pieters Datema*, lid van den Raad dezer gemeente, een algemeen geacht man, die als grondeigenaar en verveener vele lieden arbeid en brood verschafte; en in der tijd zeer veel heeft toegebragt aan de vestiging der Hervormde kerkgemeente te Lutten. Eene beroerte maakte een einde aan zijn nuttig en werkzaam leven. Hij wordt gewis door velen betreurd. — Bij den landbouwer *H. Poes* te Engeland zijn gisteren nacht ongeveer 12 schepels aardappelen uit eene kuil in de nabijheid der woning gehaald, zonder dat men de dieven heeft kunnen betrappen.

' **Meppel, 13 Nov.** Het is vooral in den tegenwoordigen tijd, waarin zooveel jeugdige onderwijzers als gebukt gaan onder de zorg voor hunne toekomstige standplaats, regt opmerkelijk, dat in de verloopen week twee kweekelingen van den verdienstelijken onderwijzer *W. Hummel* alhier, het geluk op nog jeugdigen leeftijd is te beurt gevallen van ieder eene zeer aanzienlijke onderwijzers betrekking te bekomen, tengevolge van gehouden vergelijkend examen. *L. Steenbergen*, zoo men reeds weet, heeft de vacante school alhier bekomen en *H. Welselaar* is zaturdag jl. in de vacante school te Rouveen als hoofdonderwijzer benoemd; terwijl *de Roos* de vacante school te IJhorst heeft bekomen. Naar onze beschouwing levert dit een vernieuwd blijk van de nuttigheid, die de hier bestaande kweekschool voor onderwijzers aanbrengt, waarin door genoemden onderwijzer W. *Hummel* met de meeste zorg en ijver onderwijs wordt gegeven aan jongelieden, die tot den onderwijzersstand zullen opgeleid worden. Ofschoon door vele aankomende onderwijzers, zoo hier als uit deze omstreken het degelijk, vormend onderwijs, dat in genoemde school genoten wordt, op den regten prijs wordt geschat, en zij alzoo de lessen getrouw bijwonen, zoo bevelen wij toch bij deze gelegenheid een ieder in zijn eigen welbegrepen belang deze school ten zeerste aan, om er zooveel mogelijk getrouw gebruik van te maken.

13 Nov. Hier circuleert thans een adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, houdende verzoek tot ondersteuning van het voorstel van den heer *Rochussen*, om beperkende maatregelen te nemen tegen het gebruik en misbruik van sterkendrank. Een aanzienlijk getal van de notabelste ingezetenen heeft reeds dit adres van adhaesie van dat voorstel onderteekend. Heden namiddag zal het aan de Tweede Kamer worden opgezonden.

' Gisteren avond is alhier op last van den heer Officier van Justitie te Assen gearresteerd zekere *V. E.*, beschuldigd van de eerbaarheid van een 13 jarig meisje te hebben aangerand en ook andere vrouwen te hebben aangehouden op de publieke straat. Heden morgen is hij gevankelijk weggevoerd.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

LUITJEN H. MUDA,
van Wittewierum,
met
ANNA B. VAN BON.

Zuidlaren den 8 November 1855.

Bij VAN GORCUM EN COMP. te Assen is van de pers gekomen en zal binnen weinige dagen algemeen verkrijgbaar zijn:

DRENTSCH JAARBOEKJE VOOR 1856.

Groot 12°, 108 pag. in Carton. Prijs 60 cent.

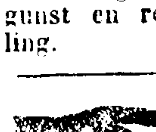

De Vleeschhouwer J. S HIEGENTLICH te Assen is voornemens, HEDEN AVOND eene buitengewone puik vette zware ***KOE*** te slagten, en ZATURDAG-AVOND aanstaande de vroeger geannonceerde vette ***OS***; hij verzoekt eens ieders gunst en recommandatie en belooft eene goede behandeling.

Al wie iets te **VORDEREN** hebben of **VERSCHULDIGD** zijn aan wijlen den Heer ALBERT HOFSTE, in leven logementhouder, wonende te Assen, worden verzocht daarvan

OPGAVE OF BETALING

te doen vóór den 20sten November aanstaande, ten kantore van den Notaris Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN te Assen.

ASSEN, 14 November 1855.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, in de maand JANUARIJ e.k., op nader te bepalen dag, ten huize van den logementhouder J. G. REITSMA, te Tolbert, ten verzoeke van de Wed. en Erven wijlen GERRIT JANNES REITSMA, in leven logementhouder te Tolbert, publiek te Veilen en Verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 48 Bunder daarbij behoorende **BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN**, doende jaarlijks aan de Familie TEIJENS, te Beetsterzwaag, tot vaste huur f 125—00, bewoond door M. S. DE GROOT.

II. Eene **WONING** en aanzienlijke **SCHUUR**, *AUWEMA-BORG* genaamd, benevens den VOLLEN EIGENDOM van ongeveer 15 Bunder daarbij behoorende **BOUW- en WEIDELANDEN**.

III. Eene nette **BEHUIZING**, met **TUIN**, bewoond door J. KONING.

Zijnde deze perceelen in en op het fraaiste gedeelte bij Tolbert staande en gelegen.

IV. Eene **BEHUIZING**, benevens de VASTE BEKLEMMING van ongeveer 6 Bunder daarbij behoorende **LANDERIJEN**, staande en gelegen bij Tolbert, doende aan de Pastorij aldaar tot huur f 15—00, bewoond door G. KROL.

V. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, benevens ongeveer 6 Bunder **EIGEN LAND**, staande en gelegen aan den Lindeweg, te Midwolde, bewoond door de Wed. VAN BOLHUIS.

VI. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met **TUIN** en Kamp **LAND**, groot min of meer 1 Bunder, staande en gelegen te Nuis, bewoond door W. D. VOSSEMA.

VII. Ongeveer 15 Bunder **EIGEN HOOILAND**, gelegen in 7 stukken, bij den Matsloot, onder Rhoderwolde.

VIII. 5 Bunder **EIGEN HOOILAND**, *DE POEL* genaamd, gelegen onder Midwolde.

IX. 4 Bunder **EIGEN HOOILAND**, gelegen op de Traan, onder Midwolde.

X. 5 Bunder **VEEN- en VELDGROND**, gelegen bij den Diepswal, onder Tolbert.

XI. 2 Bunder **DITO**, mede aldaar, ten zuiden van J. H. SMIT en Co.

XII. Een perceel **KLIENGROND**, zonder den **ONDERGROND**, mede aldaar.

XIII. 4 Bunder **KLIENGROND**, gelegen ten zuiden de Plaats van DEKNATEL, onder Niebert.

XIV. 5 Bunder Afgegraven **VEENGROND** of **LEIJEN**, gelegen bij de Jonkersvaart, te Zevenhuizen.

XV. Den **EIGENDOM** van eene **BEHUISDE BOERENPLAATS**, groot ongeveer 60 Bunder gelegen te Niebert, bij DEKNATEL en vrouw onder BEKLEMMING in gebruik, voor eene jaarlijksche vaste huur van f 120—00.

XVI. Den EIGENDOM van eene **ONBEHUISDE** Kamp **LAND**, te Niekerk, bij de Wed. HOOGEBOOM in gebruik, voor eene jaarlijksche grondpacht van f 7—00.

XVII. Den EIGENDOM van eene **BEHUISDE** Kamp **LAND**, gelegen te Nuis, bij de Wed. D. T. HAZENBERG onder BEKLEMMING in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 6—00.

XVIII. Den EIGENDOM van eene **BEHUISDE HEEMSTEDE**, gelegen te Tolbert, bij E. J. WIERINGA en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche grondpacht van f 6—00.

XIX. Ongeveer 1 Bunder 60 Roeden **HOOILAND**, gelegen bij de Matslood, onder Lettelbert.

Op nader te bepalen tijd, zal

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Eene zeer geschikte **BOERDERIJ**, groot 33 Bunders, alwaar het beroep van HERBERGIER sedert onheugelijke jaren wordt uitgeoefend, met voordeel van TOLHEFFING van den daaraan verbonden weg of overrid, bijzonder aangenaam gelegen te Wapserveen, gemeente Havelte, alwaar onderscheidene belangrijke wegen zich op dat punt vereenigen; —

In LOSSE HUUR in gebruik bij JAN BLOK, inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** bij A. S. LEURINGH, Burgemeester te Leek, of bij A. OFFREIN te Doldersum.

Het HOOFDBESTUUR van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe brengt ter algemeene kennis:

dat op de Tentoonstelling van Vee, den 22 Aug. jl. te Hoogeveen gehouden, ter gelegenheid van de gewone algemeene Vergadering des Genootschaps, zijn aangeboden geworden: 7 springhengsten, 1 jonge hengst, 5 hengsteveulens, 14 fokmerriën, 12 merriën beneden vijf jaren, 18 stieren, 20 koeijen, 2 weiderunderen, 6 beeren, 2 motten en 1 ram (beideschaap):

dat de aangebodene hengsten, die geoordeeld zijn alle de voldoende vereischten van springhengsten te bezitten, zijn de volgenden:

een vijfjarige zwarte hengst van *H. Frieling* te N.-Barge.
" driejarige bruine " " *H. Frieling* " "
" vierjarige zwarte " " *H. Ensing* " Drouwen.
" achtjarige bruine " " *E. Cremer* " Exlo.
" vijfjarige zwarte " " *E. Cremer* " "
" vijfjarige bruine " " *J. G. Flinkert* te Echten.
" zesjarige bruine " " *J. Snoeken* te Uffelte.

dat de volgende premiën zijn toegekend:

Voor de *hengsten*: de eerste ad f 40-" aan *E. Cremer* te Exlo, voor zijn achtjarigen bruinen hengst; de tweede ad f 35-" aan *J. Snoeken* te Uffelte, voor zijn zesjarigen bruinen hengst; de derde ad f 30-" aan *E. Cremer* te Exlo, voor zijn vijfjarigen zwarten hengst; de vierde ad f 25-" aan *H. Frieling* te Noordbarge, voor zijn vijfjarigen zwarten hengst; de vijfde ad f 20-" aan *J. G. Flinkert* te Echten, voor zijn vijfjarigen bruinen hengst;

voor de *jonge hengsten*, de eerste premie ad f 30-" aan *J. Snoeken* te Uffelte, voor een tweejarigen zwarten hengst;

voor de *hengsteveulens*, de eerste premie ad f 15-" aan de wed. *Heuker* te Eleveld, gemeente Rolde, voor een zwart veulen, de tweede ad f 10-" aan de wed. *Veeningen* te Zuidwolde, voor een bruin veulen, en de derde ad f 5-" aan de wed. *E. G. ten Kate* te Zuidwolde, voor een zwart veulen;

voor de *fokmerriën*: de eerste premie ad f 40-" aan *J. J. Arends* te Vries, voor eene vijfjarige zwarte merrie; de tweede ad f 25-" aan *W. Bavingh* te Vries, voor eene vijfjarige zwarte merrie; de derde ad f 15-" aan *L. A. Peters* te Ruinerwold, voor eene vierjarige zwarte merrie;

voor de *merriepaarden beneden 5 jaren*, de eerste premie ad f 25-" aan *J. Warners* te de Wijk, voor eene vierjarige zwarte merrie; de tweede ad f 15-" aan *A. van de Wetering* te Ruinerwold, voor eene vierjarige zwarte merrie,

voor de *stieren*: de eerste premie ad f 25-" aan *H. Meeuwes Weide* te Ruiderwold, voor een zwartbonten $1\frac{1}{2}$jarigen stier; de tweede ad f 20-" aan *J. W. van de Wetering* te de Wijk, voor een tweejarigen roodbonten stier; de derde ad f 15-" aan *A. Poortman* te Zuidwolde, voor een tweejarigen zwartbonten stier; de vierde ad f 10-" aan *K. Schaange Lanting* te Zwinderen, voor een tweejarigen zwartbonten stier;

voor de *koeijen*: de eerste premie ad f 20-" aan de wed. *H. van Dijk* te Meppel, voor eene vaalbonte vaarse; de tweede ad f 15-" aan *H. G. Broekhuizen* te Kockange, voor eene zwartbonte koe; de derde ad f 10-" aan *H. Berkenbosch* te Hoogeveen, voor eene zwartbonte koe;

voor de *weiderunderen*: de premie ad f 10-" aan Mr. *H. J. Carsten* te Hoogeveen, voor eene zwartbonte koe;

voor de *beeren*: de eerste premie ad f 10-" aan *D. J. Mattemaker* te Ruinerwold, voor een witten beer; de tweede ad f 5-" aan *R. Koster* te de Wijk, voor een zwartbonten beer;

voor de *motten*: de eerste premie ad f 6-" aan *R. Timmerman* te Ruinerwold en de tweede ad f 3-" aan *A. Poortman* te de Wijk;

zijnde de premie voor de rammen ingehouden, daar er geen premie-waardig voorwerp was aangeboden, en eindelijk,

dat ter tentoonstelling door *D. Brouwer*, kolonist te Ommerschans, was gezonden een model-wind-koornmolen van gekookte beenderen, waaraan eene premie van f 15-" is toegewezen.

Assen den 10 Nov. 1855,

Het Hoofd-Bestuur voornoemd,
VAN ECHTEN VAN HOLTHE, Voorz.
L. OLDENHUIS GRATAMA, Secret.

Het HOOFDBESTUUR van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe,

brengt bij deze ter kennis van het algemeen:

dat op de Algemeene Vergadering des Genootschaps, gehouden te Hoogeveen den 22 Augustus j.l., door het Genootschap is besloten tot het uitschrijven van de navolgende **PRIJSVRAAG:**

"Men verlangt in den omvang omtrent van 150, 200 blz. "in één of wel in twee stukken verdeeld, een landbouw-"leesboek voor de Drentsche scholen, waarin op weten-"schappelijke gronden en naar ondervinding wordt uiteen-"gezet, volgens de vatbaarheid van gewone lezers, hoe de "Drentsche hooge zandgronden, heidevelden, veen- en dal-"gronden en 't groenland 't best worden *behandeld en ont-"gonnen*, om het meeste voordeel op te leveren. — Tevens "moet bijzonder de wijze van bemesten worden uiteenge-"zet, zoowel als de goed erkende mestsoorten opgegeven "en welke eigenaardig zijn voor iederen soort van grond "en vrucht. Van den veeteelt, boomkweekerij en bosch-"bouw wordt zooveel opgenomen, als gerekend wordt "onder 't bereik te liggen en aanwendbaar te wezen, niet "voor groote landbezitters, maar voor den gewonen Drent-"schen landman."

De antwoorden op deze vraag moeten in goed leesbaar schrift, met eene andere hand dan die des stellers geschreven, en geteekend met eene spreuk of motto, franco worden ingezonden aan den Secretaris des Genootschaps, vóór 1 Januarij 1857 met een verzegeld briefje, voorzien van het motto als opschrift en van binnen den naam des Schrijvers bevattende.

Voor het bestgekeurde antwoord looft het Genootschap een prijs uit van HONDERD GULDEN.

Assen, 10 Nov. 1855.

Het Hoofd-Bestuur voornoemd,
VAN ECHTEN VAN HOLTHE, Voorz.
L. OLDENHUIS GRATAMA, Secretaris.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 4—11 Nov. Ondertr. J. Groote met Schonewille. — Bev. S. Booij geb. Oldenkamp, van z.; Kist geb. IJken, van d.; G. Benjamins geb. Remken, van A. Duitgenius geb. Kruizinga, van z.; J. Lunenborg geb. M van d.; J. E. Booij geb. Eleveld, van z.; J. R. Schonewille Kleine, van d. — Overl. J. Klinkien, ml.; echtgen. van G. Vos, 50 j.; J. Linthorst, vrl., echtgen. van K. Zeilemaker, 13 j.; H. Huisjes, ml., 3 j. en bijna 4 m.; R. Zeilemaker, 6 d.; S. Meijnen, vrl., echtgen. van S. Bols, ruim 44 j., Siemeling, vrl., ruim 11 m. Voorts een levenloos kind van mannelijk geslacht van J. Karstenberg en H. Bruggenwirth.

COEVORDEN, 4—11 Nov. Bev. T. Muller geb. Albers van

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 13 Nov.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f —.—
" N. Ommel.	68	"	" 14.50
dito.	70	"	" 15.35
" " Old.	68	"	" 14.24
" " "	70	"	" 15.10
Rogge, N. Inl.	66	"	" 11.60
" " "	68	"	" 12.10
" " "	70	"	" 12.60
Haver, N. dikke	40	"	" 4.25
" "	42	"	" 4.45
" Voer	36	"	" 3.85
" "	40	"	" 4.30
" Zwarte	36	"	" 3.55
" "	38	"	" 3.80
Garst, N. wint.	54	"	" 7.20
" " "	56	"	" 7.70
" " zomer	56	"	" 7.26
" " knob.	60	"	" 7.90

Boekweit, zand	64	N.pd.	f
" "	66	" "	
" veen	64	" "	
" "	66	" "	
Paardeboonen. .	f	8.50 à	
Groene Erwten.	"	10.00 à	
Graauwe "	"	10.00 à	
Koolzaad . . .	f	13.00 à	
Gort, grove .	"	11.75 à	
Gort, parel .	"	16.25 à	
Olie, raap per vat		55.50 à	
Raapkoeken.		à	
Lijnkoeken		—.— à	
Boter ¼ ton. . .		—.— à	
Boter ⅛ "		à	

Tarwe vond meer vraag en ging tot verhoogde prijzen af. — Rogge mede 20 ct. hooger verkocht. — Boekweit in doen. — Gerst in de beste soorten prijshoudend, ligtere soorten vonden weinig vraag. — Haver over 't geheel iets aangenaam. Boonen minder begeerd en niet dan iets lager te plaatsen. Gort als voren prijshoudend. — Mosterdzaad bijna niet in omgaan. — Gort als voren.

STEENWIJK, 12 Nov. Rogge, f 11,25 a f 12,00. — Boekweit f 9,00 a f 9,80. — Boter per ⅛ ton f 21.50 a f —,—.

ZWOLLE, 9 Nov. Tarwe f 18,75 a f 16,82⁵. — Rogge f 12,00 a f 11,00. — Boekweit f 9,25 a f 8,10. — Aardappelen f 3,00 a f 1,90. — Boter per ⅛ ton f 22,25 a f 21,75; per f 1,10 a f 0,90.

OLDEMARKT, 11 Nov. Boter ¼ v. f 46.50 a —.—.

HEERENVEEN, 10 Nov. Rogge f 11.40. Boter p. ¼ v. f 46

NOORDWOLDE, 8 Nov. Rogge f 11.00 a f 11.75 — Boter N. ℔ f 1.08 a f 1.12.

AMSTERDAM, 12 Nov. TARWE tot verhoogde prijzen consumtie; 126, 129 ℔ bonte Poelsche f 556, 576; 129 ℔ puike dito f 580; 124 ℔ dito f 535 aan de Zaan, 127 ℔ roodbonte f 545; 129 ℔ bonte dito f 570; 124 ℔ Mecklenb. f 510; 130 puike n. Geldersche f 350. — ROGGE ter verzending en consumtie mede hooger verkocht; 121 ℔ fijne Zweedsche f 385 de Zaan; 118 ℔ grove dito f 343; 119 ℔ Donau f 356; 121 nieuwe Inlandsche f 365; 119 ℔ Holsteinsche f 345 aan de Zaan 119, 121 ℔ dito alhier f 344, 352; 120 ℔ Odessa f 370; 11 Deensche f 330. — GARST. 109 ℔ Rostocker f 250; 116 ℔ Chevalier f 278; 116 ℔ Deensche f 264; 111 ℔ dito f 250. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend; 123 ℔ Amersfoorder f 310; 121, 123 ℔ Holsteinsche f 298, 306; 119 ℔ landsche Veen f 283. — ERWTEN. Nieuwe Koningsberger Witte f 11⅝ per mud. — KOOLZAAD hooger betaald; Groninger £ 87; op 9 vaten Olie dadelijk £ 106, in April £ 104. LIJNZAAD in een doen; 105 ℔ Archangel f 435. — RAAPOLIE williger; op 6w. f 56¾; Vliegend f 55½; 1o. Dec. f 55 f 55⅜; Mei f 55, 54½. — LIJNOLIE hooger betaald; op 6 f 44¾; Vliegend f 43½; 1o. Dec. f 43½; Maart f 44, ¼; April en Mei f 44½, ¾. — HENNEPOLIE op 6w. f 53¼; Vliegend f 52. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 108 a 112. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 13½ a 17½. — MOUTWIJN f 23 doch tot deze verhooging ook schaarsch te koopen. — JENEVER 100 % Amst. proef f 28 a 28½ per vat contant.

VEEPRIJZEN.

GRONINGEN, 13 Nov. De aanvoer van runderen was heden zeer aanzienlijk, doch de verkoop over het algemeen lusteloos. Vetten waren er ook ruim aangevoerd, van 40 tot 46 ct. het Ned. pond; vaalmelkten van f 80 tot f 110; vroegmelkten van f 100 tot f 150; tijgkoeijen van f 70 tot f 120. Van schapen was de aanvoer niet extra groot, de verkoop tamelijk, vetten van f 11 tot f 15; varkens ruim ter markt en met vluggen handel ouden van f 33 tot f 60; jonge van f 5 tot f 31. Van geslagte varkens waren mede eenigen ter markt, en is de 100 Ned. ponden verkocht van f 58 tot f 60.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 8 *Nov.* 1855.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62½
" "	3	"	73¹³⁄₁₆
" "	4	"	92¾
Amort. Synd.	3½	"	89½
Handelm.	4½	"	125¼
O.I. Leening	4	"	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	"	
Haarl. Meer	5	"	
Rusl. Ob. Hope	5	"	101½
Dito 1828/29	5	"	100½
Cert. 1831/33	5	"	81⅛
Dito 1840	4	"	75
Dito Stieglits	4	"	74⅛
Ins. in Assign.	6	"	56⅜
Cert. van dito	6	"	57⅜

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	68⅝
Spanje. Oblig.	1¼	"	19½
Obligatiën	3	"	38¼
Binnenl.	3	"	32⅝
Amortisable			5¹⁵⁄₁₆
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	"	69
" "	4	"	
" Metal.	4	"	63
" " N.	5	"	72⅝
" "	2½	"	32⅛
Belgie, Cert.	2½	"	
Rothschild	2½	"	50⅝
Portug., Oblig.	3	"	40¼
"	4		
Amerika Bank-Act.			1⁵⁄₁₆

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

Toen de beroemde zangeres Alboni, die wegens hare koelbloedigheid en onverschrokken moed algemeen bekend is, bij hare aankomst te Triëst hoorde, dat er een kabaal tegen haar op handen was, wist zij weldra uit te vinden wie de zamenzweerders waren. Dit wetende begaf zij zich in manskleêren, die zeer goed bij hare korte lokken, gezet voorkomen en vasten tred pasten, naar een koffijhuis, waar zij zich onder de zaamgezworenen mengde. Zich tot den Brutus van het kabaal wendende, zeide zij; "ik ben vreemd hier, maar als er een grap of dolle streek is uit te voeren, kunt gij op mij rekenen." "Zeer gaarne," was het antwoord, "wij hebben afgesproken van avond eene zangeres uit te fluiten." — "En waarom?" vroeg Alboni, "wat heeft zij dan gedaan?" — "Ja, dat kunnen we niet zeggen; wij weten niets kwaads van haar, dan dat zij van Rome komt, en wij willen hier geene zangeressen hebben, wier roem niet door ons gegrondvest is." — "Dat schijnt mij niet meer dan billijk toe," zeide Alboni, "maar zeg mij nu eens welk eene rol ik daarbij moet spelen?" — "Gij neemt slechts uit fluitje, ieder van ons heeft er zoo een. Op een teeken, dat na het air van Rosina (in de Barbier de Séville), gegeven zal worden, behoeft gij slechts het uwe bij te brengen tot den storm, die zich dan zal verheffen." — "Ila, ha, ik begrijp het!" antwoordde Alboni en ontving uit de hand van den gefopte een fraai fluitje van zwart hout aan een rood zijden lintje bevestigd. Des avonds was de comedie stampend vol. Toen het gordijn opging werden Almaviva en Figaro, de lievelingen des pulieks, in stilte gehoord en sterk geapplaudisseerd; toen echter Rosina in de scène verscheen, waarin zij den jaloerschen voogd aanspreekt, deden een half dozijn fluitjes hun schel geluid door de zaal weerklinken, zonder zich om het teeken te bekommeren, dat de hoofden van het kabaal zouden geven. Alboni naderde nu tot de voetlichten, toonde het fluitje, dat zij aan het roode lint om den hals droeg, en riep lagchend tot de heeren in het partarre: "Heeren, wij moeten niet mij, maar de cavatine uitfluiten." Er ontstond eene stilte van een oogenblik, waarna de zaal van een donderend handgeklap en bravo! bravissimo! weergalmde, Alboni werd dien avond elfmaal teruggeroepen, en door regens van bouquets en kransen overstroomd.

"Signora, ik had er een voorgevoel van, dat gij van dit kabaal wist," zei de directeur, toen hij de stoutmoedige zangeres na de voorstelling de hand kuste. "In zulke dingen," antwoordde zij, "is het even als in de politiek: men moet zich aan het hoofd der beweging stellen, of men komt er in om!

———

Nog in het begin dezer eeuw gaven de russische priesters den afgestorvenen voor geld en goede woorden de volgende paspoort mee in het graf: "Wij N. N. bisschop (priester) alhier, getuigen dat deze N. N. bij ons als een regtschapen Grieksch Christen geleefd heeft, en al heeft hij ook nu en dan gezondigd, zoo heeft hij toch zijne zonden gebiecht, en de absolutie en het heilig avondmaal ter vergeving zijner zonden ontvangen. Hij heeft ook God en zijne heiligen vereerd, volgens zijn pligt gevast en gebeden; ook heeft hij zich met N. N. als zijn biechtvader daaromtrent verstaan, dat hem zijne zonden vergeven worden en hij niets tegen zijn persoon te zeggen heeft. Dien overeenkomstig hebben wij hem dezen pas gegeven, opdat hij dien Petrus en andere heiligen toonen en aldus ongehinderd de poorten der vreugde binnengelaten worde."

———

De Amerikaansche bladen bevelen zich op eene eigen aardige wijze bij het publiek aan. Zoo verkondigt de "New-York Sun," dat elk nummer van zijn weekblad zoo veel regels bevat, die, zoo men deze in eene rij achter elkander drukte, een papierstrook van eene kwart mijl lengte zouden vormen. De inteekenaar bekomt dus voor zijn geld jaarlijks twaalf mijlen lectuur.

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.

zoodat wij het er voor moeten houden, dat het gebruik der brug thans voor een ieder is vrijgelaten.

»Wij zijn daarom van meening, dat er, immers voor »het tegenwoordige, geene redenen bestaan, om voor re»kening der Provincie te Hoogersmilde eene brug over de »Hoofdvaart te leggen, en dat het verzoek van *Boer* en »*Hatzman* dient afgewezen of vooreerst buiten beschikking »gehouden te worden."

—

Wordt gelezen en ter visie der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld, eene missive van Heeren Gedeputeerde Staten d. d. 31 October j. l. no. 5, daarbij verslag doende op de door de Staten bij besluiten van 5 en 19 Julij j. l. no. 17 en 5, ten fine van instructie aan hen gerenvoijeerde adressen van *Jhr. E. J. van Holthe* te Dwingelo en *E. Gritters c. s.*, te Diever, vergunning verzoekende, om door den Stouwdijk der Hoofdvaart pompen of duikers te mogen leggen, tot bevloeijing hunner landerijen. Ten aanzien van de vraag, in hoever toegestaan kan worden het gebruik van het water der hoofdvaart ter bevloeijing der aangrenzende groenlanden, geven Ged Staten te kennen, dat er geen bezwaar tegen bestaat, »om het *overtollige* water daartoe dienstbaar te doen zijn, »doch tevens, dat het water, hetwelk gevorderd wordt »voor de scheepvaart, daaraan niet moet worden onttrok»ken, en dat dus, bij het toestaan van het gebruik van »'t overtollige water, de noodige voorzorgen moeten »worden genomen tegen misbruik, dat is, tegen het ont»trekken van water aan de hoofdvaart, ten nadeele van »de scheepvaart." Gedeputeerde Staten adviseren dan ook, om de gevraagde vergunning te verleenen, onder de navolgende voorwaarden:

»1°. dat die duikers of pompen binnenwerks 0,25 el »wijd en 0,15 el hoog moeten zijn, de bovenkant van den »bodem op 0,10 el beneden peil moet liggen en over 4 »ellen of zooveel langer, als door den Heer Hoofd-Inge»nieur noodig wordt geacht, door de stouw waterpas moe»ten doorgaan, gemaakt van eiken hout, dik 0,04 el en »aan den voorkant met eene kraag en van damplanken en »schermen tegen onder en achter-loopsheid voorzien, be»nevens van eene behoorlijke schuif en slot, om die te »kunnen sluiten.

» 2o. dat de schuif met het slot zal gesloten zijn va
» af den 30 April tot 15 November, gedurende welk
» tijd de sleutel zal berusten bij den daartoe aangeweze
» provincialen opzigter van den Waterstaat, die in dat tij
» vak den duiker niet zal ontsluiten, dan in de gevallen
» in eene bijzondere instructie door Gedeputeerde State
» vastgesteld, aangewezen; blijvende Gedeputeerde State
» buitendien steeds bevoegd, om in het tijdvak, dat d
» sleutels bij de belanghebbenden zijn, de sluiting te b
» velen.

» 3o. dat deze duikers moeten worden gelegd onde
» toezigt van de ambtenaren van den Waterstaat en te
» hunnen genoege, en dat acht dagen vóór het begin va
» de werkzaamheden daarvan aan den Hoofd-Ingenieur ken-
» nis moet worden gegeven.

» 4o. dat de duikers ten allen tijde in eenen voldoenden
» staat moet worden onderhouden.

» 5o. dat de vergunning tot wederopzegging toe wordt
» verleend.''

Daar vroeger tot wederopzegging is toegestaan aan *R. W. Nijsingh* te Leggelo *c. s.*, om een overval, en aan anderen om duikers in den Stouwdijk te leggen en Gedeputeerde Staten van gevoelen zijn, dat, ten aanzien van deze, omtrent het gebruik dezelfde bepalingen moeten bestaan als nu voorgedragen, geven zij in consideratie, om te besluiten, » dat de vergunningen, verleend tot het leg-
» gen van eenen overval boven vermeld, en van de nu
» bestaande duikers, liggende boven de Uffelter-schutsluis
» door den Stouwdijk der hoofdvaart, en dienende, om
» water uit de hoofdvaart te tappen, worden ingetrokken,
» tenzij belanghebbenden binnen een' door Gedeputeerde
» Staten te bepalen termijn, zich onderwerpen aan de voor-
» waarden, aan de vergunningen van *E. Gritters* c. s.,
» en Jonkheer *van Holthe* tot het leggen van duikers ver-
» bonden, gewijzigd evenwel ten aanzien van het sub primo
» bepaalde als nader door Gedeputeerde Staten zal worden
» vastgesteld; dat aan Gedeputeerde Staten wordt opgedra-
» gen, om die wijziging, welke voor elken duiker of voor
» den overval gevorderd wordt of kan worden toegelaten,
» in die eerste voorwaarde te brengen, met behoud echter
» van de bepalingen, dat de voorwerpen voldoende moeten
» zijn; dat de beneden drempels niet lager mogen liggen,
» dan tien duimen onder peil, de duikers voorzien van

waterdigte schuiven en sloten en de overval van een voldoend slot."

Wordt gelezen en ter visie der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld, een brief van Heeren Ged. Staten d.d. 17 Oct. jl. no. 51, waarbij zij, ter voldoening aan het besluit der Staten d.d. 19 Julij no. 6, rapporteren omtrent het verzoek van *B. Jonker*, verveener te Smilde, om eene wijk te mogen graven uit zijne veenen door den Molewijksweg tot in den molenwijk; zij zijn van oordeel, evenals de Hoofd-Ingenieur en het Bestuur van Smilde, dat het verzoek dient te worden toegestaan, onder de daarbij vermelde voorwaarden.

Wordt gelezen en ter visie van de leden gelegd om morgen aan de orde te worden gesteld, het verslag door Heeren Gedeputeerde Staten, ter voldoening aan het besluit der vergadering van 6 Julij 1855 no. 24 uitgebragt op het adres van Armverzorgers der Israelitische gemeente te Smilde om een jaarlijksch subsidie van *f* 150—» uit de kas ad pios usus ter verzorging hunner armen. Gedeputeerde Staten geven te kennen, dat, vermits, volgens het gehouden onderzoek, het daarvoor moet worden gehouden, dat het Israelitische Armbestuur werkelijk behoefte heeft aan het subsidie, dat het vraagt, en de instelling, aan deszelfs zorg toevertrouwd, rigtig wordt beheerd, er, huns inziens, redenen bestaan, om aan hetzelve uit de kas ad pios usus op den duur te hulp te komen; zij adviseren daarom, om tot wederopzeggens, en mits telken jare van de behoefte blijke, het gevraagd subsidie te verleenen.

De *Voorzitter*: Ik stel alsnu aan de vergadering voor, om een half uur reces te nemen.

De vergadering gaat daarop uiteen.

Te twee uur wordt de zitting hervat.

Wordt gelezen en ter visie der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld, de volgende missive van Heeren Gedeputeerde Staten van 18 Sept. 1855 no. 47: »Wij hebben de eer, hiernevens ter Uwer tafel »over te brengen een aan Uwe vergadering gerigt adres »en bijlagen van Kerkvoogden en Notabelen der Herv. »Gemeente te Odoorn, een subsidie van *f* 1000—» uit

» de Provinciale fondsen verzoekende, tot te gemoetkomi
» in de aan te wenden kosten ter vertimmering van h
» kerkgebouw aldaar.

» Vermits tot dus ver alleen Provinciale subsidien we
» den verleend tot de daarstelling van gebouwen voor nieu
» gestichte Hervormde Gemeenten, van hoedanige nieu
» stichting het hier geene zaak is, en daar, naar het o
» voorkomt, het verleenen van subsidien uit de Provinci
» ale fondsen tot het hier bedoelde einde ook bezwaarlij
» kan worden uitgebreid, zoo meenen wij, tot afwijzing va
» voormeld verzoek te moeten adviseren.

Wordt gelezen en ter visie der leden gelegd, om nade aan de orde te worden gesteld een brief van Heeren Gedeputeerde Staten d. d. 17 October j. l. no. 65, daarbij de wenschelijkheid betoogende, om eenige der zoogenaamde tumuli of grafheuvels, welke veelvuldig in de Provincie gevonden worden, doch van welke het te vreezen is, dat ze door de allerwege toenemende landontginningen verloren gaan, tegen vernietiging te beveiligen, en uit dien hoofde voorstellende, om onder 's Konings goedkeuring hen te magtigen tot het aankoopen van zeker terrein aan den weg van Assen naar Rolde in de nabijheid van de Ballerkuil, die mede het eigendom van de Provincie is gelegen, en waarop zich onderscheidene zoodanige tumuli bevinden, ten einde zoo doende het voortdurend bestaan daarvan te verzekeren en om tot dien aankoop eene som van *f* 400—» beschikbaar te stellen.

Is gelezen en voor informatie aangenomen eene missive van heeren Gedeputeerde Staten, van den 9 October no. 62, daarbij kennisgevende, dat het provinciaal fonds voor den aanleg van kanalen in deze Provincie, volgens besluit dezer vergadering van 9 Nov. 1854 no. 7 en 19 Julij 1855 no. 19, is te gelde gemaakt op 1 Oct. voor eene som van *f* 72499.37⁵.

Gelezen en ter inzage gedeponeerd, om morgen aan de orde te worden gesteld, eene missive van heeren Gedeputeerde Staten van 17 Oct. jl. no. 53, daarbij kennisgevende, dat de opbrengst van de verkochte 2½ perc. Inschrijvingen Nationale werk. Schuld, uitmakende het Provinciaal fonds voor den aanleg van kanalen ter begrooting van 1855 geraamd op

f 75494— deze raming heeft overtroffen, en naar aanleiding daarvan, voorstellende, om, onder 's Konings goedkeuring, het bedrag van dezen post, alsmede dat van de overige betrekkelijke posten, welke met het oog op eene voorloopige belegging van de bedoelde opbrengst, de terugontvangst daarvan en de nadere bestemming aan het kapitaal te geven, ter zelfde begrooting zijn uitgetrokken, in verhouding tot de meerdere opbrengst te verhoogen.

Gelezen en ter inzage der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld, eene missive van heeren Gedeputeerde Staten, van den 17 October. j.l. no. 53, daarbij naar aanleiding van een daarnevens overgelegden brief van Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken van 22 September te voren, no. 178, 2de Afd., bij welken de begrooting der enkel prov. en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor den dienst van 1856, ter herziening is teruggezonden, voorstellende, om in die begrooting en de daartoe betrekkelijke memorie van toelichting de door hen aangegevene toevoegingen en wijzigingen te brengen.

Gelezen en ter visie der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld het verslag, door heeren Gedeputeerde Staten, bij missive van 17 Oct. jl. no. 66, uitgebragt op het bij besluit dezer vergadering van 6 Julij 1855 no. 22 aan hen gerenvoijeerde voorstel van het lid der Staten Jhr. *H. J. P. van der Wijck*, strekkende, dat, met wijziging van art. 2 van het reglement op de jagt en visscherij in deze Provincie, in 1852 vastgesteld, afzonderlijke jagten, op waterwild in sommige lage streken van Drenthe worden toegestaan, alsmede op het bij besluit van den 20 daaraanvolgende no. 2, ten zelfden einde en om tegelijk met het gemelde voorstel behandeld te worden, aan hen in handen gestelde rekwest van Mr. *J. T. Kijmmell* c. s., te Westerbork, verzoekende dat de geheele Provincie voor de bedoelde jagt moge worden opengesteld. Gedeputeerde Staten geven in hun rapport te kennen, dat zij in het ontwerp van het Reglement art. 2, waarvan thans de wijziging wordt verlangd, hebben voorgesteld, zooals het nu in het reglement voorkomt, en dat een daarop voorgesteld amendement, geheel van gelijke strekking als nu het voorstel van den heer *van der Wijck*, met 20 tegen 12 stemmen is verworpen. Zij vervolgen daarna aldus:

» Wat nu ons gevoelen betreft omtrent de thans op nieuw » voorgestelde wijziging, wij zijn daarin niet veranderd » maar ook nu nog van meening, dat afzonderlijke Jagten » als bedoeld, niet moeten worden toegestaan, en dat het » artikel onveranderd behoort te blijven.

» Indien men toch aanneemt, zooals naar ons inzien moet » aangenomen worden, dat alleen daar de localiteit voor » Jagten uitsluitend op waterwild geschikt is, waar alleen » of hoofdzakelijk deze wildsoort en geheel geen of althans » weinig ander wild wordt aangetroffen, dan gelooven wij, » dat dergelijke streken in Drenthe niet gevonden worden, » en dat dus ook die, welke in het nu gedane voorstel, » evenals in het amendement van 1852, zijn aangewezen, » als zoodanig niet kunnen aangemerkt worden. In al die » streken immers, welke veelal met hoogere gronden af- » wisselen, wordt nevens eenig waterwild, ook alle andere » wild, als hazen, patrijzen en in het bijzonder ook kor- » hoenders, welke laatsten zich bij voorkeur op lage en » moerassige gronden ophouden, gevonden.

» Is deze stelling juist, en wij gelooven, dat ze niet kan » wedersproken worden, dan zijn ook de bedoelde streken » niet geschikt voor afzonderlijke jagten op waterwild, om- » dat daardoor tevens de gelegenheid wordt opengesteld tot » het bemagtigen van ander wild. Dit misbruik zal te meer » te vreezen zijn, naarmate de hoeveelheid waterwild ge- » ringer is, daar bij gebrek hieraan te eerder tot het jagt » maken op ander wild zal worden overgegaan.

» Het toestaan van afzonderlijke jagten op waterwild zou » dus zeer verderfelijk voor de wildbaan worden, inzonder- » heid voor de jonge korhoenders, die op den tijd, waarop » die jagten gehouden worden, zoo gemakkelijk te vangen » zijn, en welk gevogelte in de laatste jaren door het meer » en meer gebruikelijk gewordene schieten uit hutten op » het voer en het houden van drijfjagten reeds zoo aan- » merkelijk verminderd is, en dat daardoor, indien hier- » tegen niet voorzien wordt, met eene geheelė vernietiging » wordt bedreigd.

» Hoogstmoeijelijk daarenboven zou het zijn, om de stre- » ken aan te wijzen voor deze jagten open te stellen. On- » getwijfeld toch worden er meer andere, ze mogen dan » van mindere uitgestrektheid wezen, in Drenthe gevonden, » dan de in het voorstel opgenoemde, welke laag gelegen » zijn en waar men met gelijk regt op hetzelfde voorregt

»aanspraak zou kunnen maken. Diezelfde moeijelijkheid zou »ook bestaan met opzigt tot de omschrijving der grenzen »van het terrein, hetwelk bejaagd mogt worden, terwijl »zonder zoodanige omschrijving er geen behoorlijk toezigt »zou mogelijk wezen, althans bij de onzekerheid van het »terrein en het daaruit voortvloeijende gemis van bewijs »van overtreding van gedane bekeuringen, doorgaans niet »anders dan de vrijspraak van den bekeurde zoude te »wachten zijn.

»Het zijn deze gronden, Mijne Heeren, waarop ons ge»voelen berust, dat de plaatselijke gesteldheid van Dren»the niet geschikt is voor het houden van afzonderlijke »jagten op waterwild, en waarom wij vermeenen, dat het »voorstel van den heer *van der Wijck* niet behoort te »worden aangenomen, en het verzoek van den heer *Kijm»mell* c. s. moet worden gewezen van de hand."

Wordt gelezen en ter inzage der leden gelegd, om morgen aan de orde te worden gesteld, eene missive van 31 Oct. jl. no. 24, daarbij mededeeling doende van hunne beschouwingen en het verrigte ten aanzien van het door het lid, den heer *van der Vlies*, in de jongste zomervergadering gedane en toen aangenomen voorstel, om Gedeputeerde Staten te verzoeken, maatregelen te beramen, om vollediger verslagen van het verhandelde in de vergaderingen der Provinciale Staten voor het algemeen verkrijgbaar te stellen, dragende Gedeputeerde Staten voor, dat de vergadering alsnu nader ter zake beslisse.

Is gelezen eene missive van het Provinciaal Collegie van toezigt op de kerkelijke administratie der herv. gemeenten in Drenthe van 31 Oct. jl. no. 14, daarbij in voldoening aan het besluit dezer vergadering van 6 Julij 1855 no. 19, dienende van berigt en raad op de aan hetzelve gerenvoijeerde adressen van leden en gecommitteerden der herv. gemeente van Kloosterveen en Hijkersmilde, verzoekende een subsidie uit de kas ad pios usus of uit zoodanige andere fondsen, als de Staten zullen oirbaar achten tot de kosten van eene te bouwene predikantswoning te Bovensmilde. Het Prov. Collegie geeft daarin o. a. te kennen:

»Onze meening is, dat de Hervormde Gemeente te Kloosterveen en Hijker-Smilde onverdeeld en onder eene administratie kan blijven bestaan, maar dat aan deze zoo

uitgebreide gemeente, van welke zich alleen te Boven-Smilde op p. m. een uur afstand van de kerk nagenoeg 1200 zielen, tot de Hervormde Godsdienst behoorende, bevinden, meerdere gelegenheid tot Godsdienstig onderwijs behoort gegeven te worden, waartoe één predikant met den besten wil niet in de mogelijkheid is.

De subsidie van f 3000 wordt door Kerkvoogden en Notabelen verzocht, tevens om te kunnen strekken tot grondslag eener betrekkelijke aanvrage aan de Algemeene Sijnode der Nederlandsche Hervormde Kerk te doen. En wij deelen het gevoelen van Kerkvoogden en Notabelen, dat zonder kerk en pastorij geene ondersteuning uit 's Rijks kas te wachten is tot bezoldiging van eenen tweeden predikant.

»Wij beschouwen alzoo in dezen het streven naar meerdere gelegenheid tot openbare Godsdienstoefening en tot het bekomen van meerdere herderlijke zorg, allezins prijzenswaardig, en achten het zeer doelmatig, dat tot de vestiging van een predikant te Boven-Smilde, eene tweede pastorij worde gebouwd.

» Wij nemen derhalve, met weder aanbieding van stukken, de vrijheid, aan U, Mijne Heeren! te adviseren, om het verzoek, nu uitgegaan van Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente te Kloosterveen en Hijker-Smilde, toe te staan."

De stukken worden gesteld in handen van de heeren *Sluis*, *L. Carsten*, *Kniphorst*, *Witsenborg* en *van Veen*, om daarop te dienen van consideratien en advies.

Is gelezen eene missive van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie van 6 dezer no. 34, daarbij, met aanbieding van de betrekkelijke stukken gunstig voordragende een door de betrokkene gemeente-besturen gedane aanvrage om een subsidie uit de Provinciale fondsen voor de kosten van aanleg van eenen straatweg van Gieten over Gasselte, Borger en Odoorn, naar de grenzen van Emmen en Sleen. Uit deze missive ontleenen wij het volgende:

» De weg van het dorp Gieten naar de dusgenoemde Klink-» molenbrug heeft eene lengte van 32178 ellen, waarvan » 3697 ellen thans met keijen bestraat zijn zoodat 28481 » ellen bevloerd zullen worden.

» Voor de te makene kunstweg zal de oude rigting met » uitzondering van twee afsnijdingen worden gevolgd. Aan